

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 3

December 2004

Budgetoversigt 3, december 2004

Budgetoversigten udkommer normalt tre gange årligt – i maj, august og december.

Budgetoversigten indeholder blandt andet en aktuel status for de samlede offentlige finanser og finanspolitikken. Budgetoversigten fokuserer desuden på statens finanser – herunder statens udgifter og indtægter – og udviklingen i statsgælden.

I tabeller kan afrunding medføre, at beløbene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles telefonisk hos:

Schultz Information
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

eller afhentes hos:

Schultz Information
Herstedvang 4
2620 Albertslund

Henvendelse om publikationen kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
1. kontor
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: b:graphic
Foto: Getty Images
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.500
Pris: 75 kr.

Trykt publikation:
ISBN: 87-7856-694-0

Elektronisk publikation:
Produktion: Finansministeriet
ISBN: 87-7856-695-9

Publikationen kan hentes på Finansministeriets hjemmeside: www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	5
2.	Aftalerne om finansloven for 2005	9
2.1.	Indledning	10
2.2.	Forskning og uddannelse	10
2.3.	Børn og familier.....	15
2.4.	Sundhedsområdet	17
2.5.	Kultur og idræt	20
2.6.	Retsområdet.....	22
2.7.	Udlændingeområdet	24
2.8.	Øget indsats for de ældre.....	25
2.9.	Satspuljen, svage grupper og handicappede	27
2.10.	Erhvervs- og regionalinitiativer.....	30
2.11.	Skatteområdet.....	32
3.	Statens finanser.....	35
3.1.	Oversigt over statens finanser.....	36
3.2.	Statens udgifter	37
3.3.	Statens indtægter.....	43
3.4.	Statens finansieringsbehov og gæld.....	50
3.5.	De statslige udgifters sammensætning i 2005	58
4.	Offentlige finanser og finanspolitikken.....	63
4.1.	Offentlige finanser	64
4.2.	Finanspolitikken aktivitetsevirkning	72
4.3.	Strukturel budgetsaldo	73

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Bilag 2. Offentlige finanser, 2003-2005

1 Indledning

Finansloven og budgetterne for den kommunale sektor indebærer samlet set et neutralt bidrag fra finanspolitikken til den økonomiske aktivitet i 2005.

Finanspolitikken er afpasset med opsvinget i dansk økonomi, der er afspejlet i blandt andet stigende beskæftigelse og faldende ledighed, jf. *Økonomisk Redegørelse*, december 2004.

Der er og ventes fortsat store overskud på betalingsbalancen, statens finanser og de offentlige finanser.

I forbindelse med aftalerne om finansloven for 2005 er der indgået aftale om en styrkelse af blandt andet sundhedsområdet, forskning og uddannelse, børne- og familieområdet, ældreområdet og kulturområdet. Disse områder er beskrevet i *kapitel 2*.

Aftalerne om finansloven for 2005 er omtrent statsfinansielt neutrale i 2005.

Statens DAU-saldo og de samlede offentlige finanser

På finansloven for 2005 budgetteres der med et overskud på statens DAU-saldo på ca. 23½ mia. kr. mod et skønnet overskud på ca. 10½ mia. kr. i 2004. For både 2004 og 2005 er der tale om en opjustering af DAU-overskuddet i forhold til *Budgetoversigt 2*, august 2004.

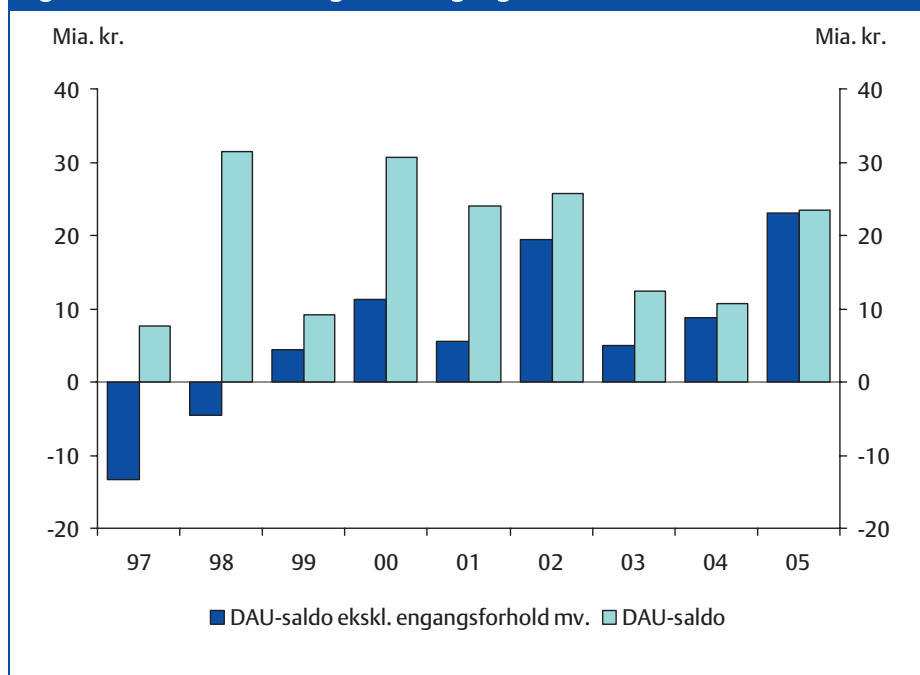
Stigningen i DAU-overskuddet fra 2004 til 2005 kan blandt andet henføres til den ventede forbedring af konjunkturerne samt højere indtægter fra Nordsøaktiviteterne.

I 2004 og 2005 bidrager engangsforhold mv. til DAU-overskuddet med henholdsvis godt 1½ mia. kr. og ca. ½ mia.kr.

1. Indledning

Korrigeret for engangsforhold mv. udgjorde det gennemsnitlige DAU-overskud 0,7 mia. kr. om året i perioden 1997-2001. I perioden fra 2002 til 2005 har det gennemsnitlige DAU-overskud eksklusive engangsforhold mv. udgjort ca. 14 mia. kr. årligt, *jf. figur 1.1.*

Figur 1. DAU-saldo med og uden engangsforhold mv., 1997-2005

For de samlede offentlige finanser – der dækker stat, amter og kommuner, ATP, A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond – skønnes et overskud på ca. 22 mia. kr. i 2005 og 25½ mia. kr. i 2004, *jf. tabel 1.1.*

Det første summariske skøn for de offentlige finanser i 2006 indebærer et overskud på ca. 26¾ mia. kr. eller 1,7 pct. af BNP. Dette skøn er rent beregningsteknisk baseret på, at finanspolitikken i 2006 i store træk følger linjen i den seneste mellemlistede fremskrivning, *jf. Konvergensprogram for Danmark*, december 2004, herunder blandt andet en realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct.

Overskuddet på den strukturelle budgetsaldo skønnes til ca. 1½ pct. af BNP i 2004 og 2005 inklusive et bidrag på 0,3 pct. af BNP, som følger af Forårspakkens suspension af SP-indbetalingerne. Eksklusive bidraget fra

SP-suspensionen skønnes den strukturelle saldo til ca. 1¼ pct. af BNP i 2004 og 2005.

Tabel 1.1. Nøgletal for offentlig økonomi, 2003-2005

	2003	2004	2005
DAU-saldo (mia. kr.)	12,4	10,6	23,4
DAU-saldo (pct. af BNP)	0,9	0,7	1,5
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (mia. kr.)	4,9	8,8	23,0
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (pct. af BNP)	0,4	0,6	1,5
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	14,6	21,9	25,5
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	1,0	1,5	1,7
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	1,5	1,4	1,6
Realvækst i offentligt forbrug (pct.)	1,0	0,7	0,6
Finanseffekt (pct. af BNP)	0,1	0,5	0,0

1) Stat, amter, kommuner og sociale kasser og fonde (ATP, A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).

2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser.

Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes til 0,7 pct. i 2004 og 0,6 pct. i 2005 og er dermed opjusteret i forhold til augustvurderingen, hvilket primært er afledt af det kommunale område.

På baggrund af indberettede oplysninger om den kommunale udgiftsudvikling til og med 3. kvartal 2004 skønnes der således et merforbrug i 2004. Dertil kommer, at den offentlige beskæftigelse er vokset mere end ventet, og i lyset heraf er skønnet for den offentlige beskæftigelsesvækst opjusteret med 2.000 personer til i alt 4.000 personer i 2004. Omvendt viser nationalregnskabet for årets første tre kvartaler et afdæmpet forløb i det offentlige forbrug. Det skønnes imidlertid, at forbrugsudviklingen undervurderes i nationalregnskabet i 2004, herunder særligt den offentlige lønsum.

Skønnet for det offentlige forbrug i 2005 er baseret på finansloven og de kommunale budgetter for 2005. De kommunale budgetter for 2005 afspejler en overskridelse af den aftalte vækstramme for det kommunale forbrug på godt 1½ mia. kr., som beregningsteknisk er indarbejdet i forbrugsskønnet for 2005. Regeringen er i dialog med de kommunale parter om løsninger, der kan understøtte, at den kommunale forbrugsudvikling i 2005 afspejler aftalegrundlaget fra juni 2004.

1. Indledning

Lægges det til grund, at den kommunale udgiftsudvikling i 2005 bringes i overensstemmelse med aftalegrundlaget fra juni 2004, udgør realvæksten det offentlige forbrug 0,2 pct. i 2005, hvilket skal ses i forhold til, at niveauet for det offentlige forbrug i 2004 er opjusteret, og at skønnet herfor er omgivet af større usikkerhed end normalt.

Der skønnes et ekspansivt bidrag til den økonomiske aktivitet fra finanspolitikken i 2004 svarende til 0,5 pct. af BNP. Virkningen kommer især fra nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst, der isoleret set reducerer personskatteprovenuet med knap 10 mia. kr. i 2004.

I 2005 skønnes finanspolitikken at være neutral i forhold til den økonomiske aktivitet.

Den nødvendige stramhedsgrad i finanspolitikken i 2006 er ikke fastlagt endnu. Den finanspolitiske prioritering af de offentlige udgifter og indtægter i 2006 vil ske i løbet af 2005.

En mere detaljeret gennemgang af statens finanser og de samlede offentlige finanser i 2004 og 2005 findes i *kapitel 3 og 4*.

2

Aftalerne om finansloven
for 2005

- *Finansloven for 2005 indeholder større aftaler på en række højt prioriterede områder.*
- *Der er indgået aftale om udmøntning af forskningsreserverne på i alt knap 3 mia. kr. i 2005-2008 til universiteterne, strategisk forskning og innovation. Desuden er Højteknologifonden oprettet, og der er tilført ekstra ressourcer til grundforskningen. Dertil kommer, at uddannelsesindsatsen overfor de kortudannede er styrket. Allerede på finanslovsforslaget for 2005 blev der afsat i alt næsten 1,3 mia. kr. i 2005-2008 til en styrkelse af uddannelserne, herunder på folkeskoleområdet.*
- *Finansloven for 2005 indebærer også en styrkelse af børne- og familieområdet, herunder en landsdækkende pasningsgaranti. Samlet er der på FL05 tilført i alt næsten 600 mio. kr. i 2005-2008 til konkrete forbedringer for børnefamilierne.*
- *Det er aftalt at styrke sundhedsområdet med i alt næsten 1,2 mia. kr. i 2005-2008, herunder til initiativer på kræftområdet.*
- *Der er indgået aftale om en øget indsats for de ældre, herunder en forbedring af den supplerende pensionsydelse.*
- *Der er endvidere aftalt, at styrke kulturområdet, retsområdet, indsatsen for handicappede og svage grupper mv.*

2. Aftalerne om finansloven for 2005

2.1. Indledning

Der er indgået i alt fem delaftaler om finansloven for 2005. Delaftalerne er offentliggjort i publikationen *Aftaler om Finansloven for 2005*, november 2004.

I dette kapitel gennemgås en række af de temaer og områder, der er blevet prioriteret i aftalerne om finansloven for 2005.

Indledningsvist beskrives de aftalte initiativer på forsknings- og uddannelsesområdet, *jf. afsnit 2.4*. Dernæst redegøres for aftalerne på børne- og familieområdet, sundhedsområdet samt kulturområdet, *jf. afsnit 2.3-2.5*.

De aftalte initiativer på retsområdet og udlændingeområdet er nærmere belyst i *afsnit 2.6 og 2.7*, mens *afsnit 2.8 og 2.9* omhandler indsatsen for ældre samt satspuljen, svage grupper og handicappede.

Erhvervs- og regionalinitiativerne er nærmere beskrevet i *afsnit 2.10*, og *afsnit 2.11* omhandler en række initiativer på skatteområdet, herunder enstrenget restanceinddrivelse.

2.2. Forskning og uddannelse

Nye ideer er den første forudsætning for at skabe vækst og arbejdspladser, herunder inden for højteknologi. Et af regeringens primære indsatsområder på finansloven for 2005 er derfor forskning, innovation og uddannelse.

Forskning og innovation

I 2005 foretages det første indskud på 3 mia. kr. i den nye Højteknologifond. I de kommende år vil fonden blive yderligere opbygget gennem indskud på de årlige finanslove. Det tilstræbes således, at fonden i 2012 har en grundkapital på mindst 16 mia. kr.

For at sikre balancen mellem grundforskningen og den anvendte forskning tilføres der desuden 1 mia. kr. til grundforskningen i 2005 via en nyoprettede finansieringsfond for grundforskning på finansloven efter samme model som Højteknologifonden.

Der indskydes således i alt 4 mia. kr. i de to forskningsfonde i 2005, *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1. Indskud i og uddelinger fra forskningsfondene på FL05

	Indskud	Nye uddelinger
Højteknologifonden	3 mia. kr.	200 mio. kr.
Finansieringsfonden vedr. grundforskning	1 mia. kr.	40 mio. kr.
I alt	4 mia. kr.	240 mio. kr.

Højteknologifonden råder over 200 mio. kr. til uddelinger i 2005. Heraf vedrører 100 mio. kr. afkastet af den indskudte kapital, mens 100 mio. kr. kommer fra en ekstraordinær bevilling på finansloven i 2005.

Finansieringsfonden vedrørende grundforskning får 40 mio. kr. i nye midler til uddeling i 2005. Sammen med de nuværende uddelingsmuligheder i Danmarks Grundforskningsfond på ca. 230 mio. kr. om året tilføres grundforskningen i alt ca. 270 mio. kr. i 2005.

De nye midler til forskningsfondene medfører et løft i de samlede forskningsbevillinger på 240 mio. kr. i 2005 og 140 mio. kr. årligt i 2006-2008, således at de samlede forskningsbevillinger på finansloven for 2005 udgør ca. 9,9 mia. kr. om året, *jf. tabel 2.2.*

Tabel 2.2. Samlet udvikling i forskningsbevillingerne

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008
FFL05	9.700	9.795	9.812	9.750
Forudsat afkast af forskningsfondene	140	140	140	140
Ekstraordinær tilførsel til uddeling fra Højteknologifonden i 2005	100	-	-	-
FL05 i alt	9.940	9.935	9.952	9.890
Skøn for afkastet af forventede fremtidige indskud mv. i Højteknologifonden	-	100	180	260
Skønnet udvikling i forskningsbevillingerne	9.940	10.035	10.132	10.150

Note: Afkastet af fondene er på finansloven for 2005 rent teknisk budgetteret fladt i alle år. Det angivne skøn for det fremtidige afkast er et udtryk for et teknisk skøn baseret på en kapitaltilførsel på 2 mia. kr. årligt.

Højteknologifondens opbygning i de kommende år med i størrelsesordenen 2 mia. kr. årligt vil sikre en fortsat vækst i de samlede forskningsbevillinger i forhold til budgetteringen på finansloven for 2005. Den positive virkning på de fremtidige forskningsbevillinger indgår dog ikke på FL05, da de fremtidige afkast af fonden ikke er kendt på nuværende tidspunkt.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

De fremtidige indskud i Højteknologifonden aftales således først konkret på de årlige finanslove.

I Aftale om udmøntning af forskningsreserven og initiativer på medicinområdet mellem alle Folketingets partier er der udmøntet i alt knap 3 mia. kr. i perioden 2005-2008. Udmøntningen fordeler sig med knap 0,7 mia. kr. til universiteterne, godt 1,2 mia. kr. til strategisk forskning og ca. 1 mia. kr. til innovation, jf. tabel 2.3.

Tabel 2.3. Udmøntning af forskningsreserverne

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Universiteterne i alt	60,0	115,6	207,6	298,8	682,0
1. Basisbevillinger til forskeruddannelse	41,0	61,0	112,0	173,0	387,0
2. Forskeruddannelse via Koordinationsudvalget	19,0	54,6	95,6	125,8	295,0
Det Strategiske Forskningsråd i alt	85,7	318,6	301,2	264,8	970,3
3. Miljø og energi ¹⁾	6,9	97,9	92,1	79,9	276,8
4. Sammenhængen mellem fødevarer, sundhed og livsstil ¹⁾	6,9	97,9	92,0	80,0	276,8
5. Tværgående brug af NABIIT-teknologier ¹⁾	6,9	97,8	92,1	79,9	276,7
6. Yngre forskere	10,0	25,0	25,0	25,0	85,0
7. Ikke-ioniseret stråling	15,0	-	-	-	15,0
8. Forskeruddannelse knyttet til eksisterende programmer	40,0	-	-	-	40,0
Øvrig strategisk forskning mv.	35,0	75,0	75,0	76,0	261,0
9. DDA-Sundhed – sundhedsvidenskabelige data	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
10. BRIC – Biotech Research & Innovation	-	25,0	25,0	25,0	75,0
11. Basisforskning i fødevarerikkerhed	-	16,0	16,0	16,0	48,0
12. Økologisk Forskningsprogram (FØJO II)	28,0	28,0	28,0	28,0	112,0
13. Forskningsformidling	4,0	3,0	3,0	4,0	14,0
Innovation i alt	89,4	276,6	301,6	338,6	1.006,2
14. Innovationskonsortier	27,5	100,5	125,5	128,0	381,5
15. Medfinansiering af innovationsmiljøer	39,0	115,0	115,0	115,0	384,0
16. <i>Viden flytter ud</i> – regional handlingsplan	16,9	40,5	40,5	38,0	135,9
17. Videreførelse af <i>Samspilshandlingsplanen</i>	-	-	-	37,0	37,0
18. ErhvervsPhD	6,0	20,6	20,6	20,6	67,8
Administration	0,6	9,6	10,0	9,2	29,4
I alt	270,7	795,4	895,4	987,4	2.948,9

- 1) I alt afsætter partierne bag aftalen 1,0 mia. kr. på forskeruddannelsesområdet. Heraf er 682 mio. kr. afsat til forskeruddannelsesinitiativer via koordinationsudvalget og universiteterne. Herudover forudsættes det, at 168 mio. kr. af midlerne afsat til ny strategisk forskning anvendes til forskeruddannelse inden for programmernes temaer, og at der afsættes 40 mio. kr. til forskeruddannelse inden for eksisterende programmer. Desuden afsættes i alt 68 mio. kr. til videreførelse af ErhvervsPhD-ordningen.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

I aftalen er der givet høj prioritet til uddannelsen af nye forskere. Frem mod 2008 øges optaget på forskeruddannelsen således med 50 pct. fra det nuværende niveau på ca. 1.000 ph.d.-studerende om året til 1.500.

Uddannelse

Med finanslovaftalen for 2005 er der givet et løft til indsatsen overfor de kortuddannede og personer uden tilstrækkelige læse- og regnefærdigheder.

I perioden 2005-2008 er der afsat i alt 400 mio. kr. til en strategisk efteruddannelsesindsats for kortuddannede. Med bevillingen sikres 20.000 ekstra ugers uddannelse om året.

Der gøres endvidere en særlig indsats for de mange voksne, der ikke har tilstrækkelige læse- og regnefærdigheder ved at målrette og forbedre vilkårene for adgangen til efteruddannelse inden for den forberedende voksenundervisning, herunder i grundlæggende færdigheder som dansk og regning. Der afsættes i alt ca. 73 mio. kr. til formålet i 2005-2008.

Allerede i forbindelse med Forårspakken blev der desuden afsat i alt 100 mio. kr. til uddannelse og opkvalificering af kortuddannede.

Samlet er der iværksat ekstra uddannelsesinitiativer for kortuddannede for knap 575 mio. kr. i perioden 2004-2008, *jf. tabel 2.4.*

Tabel 2.4. Initiativer rettet mod kortuddannede

Mio. kr. (2005-pl)	2004	2005	2006	2007	2008	I alt
Forårspakken	75,0	25,0	-	-	-	100,0
Strategisk efteruddannelsesindsats	-	100,0	100,0	100,0	100,0	400,0
Bedre indsats for læse- og regnefærdigheder	-	14,9	19,5	19,5	19,5	73,4
I alt	75,0	139,9	119,5	119,5	119,5	573,4

På finanslovsforslaget for 2005 blev der indbudgetteret i alt knap 1,3 mia. kr. i 2005-2008 til styrkelse af fagligheden i uddannelserne blandt andet på folkeskole- og ungdomsuddannelsesområdet, herunder er 400 mio. kr. afsat til den strategiske efteruddannelsesindsats, *jf. ovenfor*, 600 mio. kr. er afsat til styrkelse af det naturvidenskabelige element i uddannelserne, mens 230 mio. kr. er afsat til styrkelse af de videregående uddannelser, *jf. også Budgetoversigt 2, august 2004.*

2.3. Børn og familier

Finanslovaftalerne for 2005 indebærer en række konkrete forbedringer for familierne, herunder også bedre mulighed for at kombinere arbejds- og familieliv. Samlet er der på finansloven for 2005 tilført knap 600 mio. kr. i 2005-2008 til børne- og familieområdet, *jf. tabel 2.5.*

Tabel 2.5. FL05-initiativer på børne- og familieområdet					
Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Børneinitiativer	103,0	118,0	102,0	95,0	418,0
- Udvidet orlov med dagpenge for adoptivforældre	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
- Forbedring af regler for pasning af syge børn	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
- Private leverandører af dagtilbud	11,9	23,8	16,2	8,7	60,6
- Frit valg af klubtilbud over kommunegrænser	3,2	6,4	6,4	6,4	22,4
- Landsdækkende pasningsgaranti	5,3	14,6	17,0	17,0	53,9
- Friplads i SFO	30,0	30,0	30,0	30,0	120,0
- Udligningstilskud vedr. delvis friplads	12,7	12,7	12,7	12,7	50,8
- Bedsteforældreordning	10,0	0,0	0,0	0,0	10,0
- Modulordning	10,0	10,0	0,0	0,0	20,0
Øvrige initiativer på familieområdet	23,0	23,0	17,0	17,0	80,0
- Parrådgivning	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
- Konfliktmægling	6,0	6,0	0,0	0,0	12,0
- Bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
- Børneattester	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Sunde og sikre fødevarer	30,0	25,0	20,0	15,0	90,0
I alt	156,1	165,5	139,3	126,8	587,7

Der er afsat i alt godt 400 mio. kr. i 2005-2008 til initiativer på børneområdet, i alt 80 mio. kr. i 2005-2008 til andre familieinitiativer, herunder indsatser over for konflikter i børnefamilier og incest, samt i alt 90 mio. kr. i 2005-2008 til sunde og sikre fødevarer.

Dertil kommer, at der i *Aftale om kultur mv.* er afsat 10 mio. kr. årligt i 2005-2008 til idrætstilbud for vanskeligt stillede børn, *jf. afsnit 2.5.*

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Initiativer på børneområdet

Der er afsat i alt 40 mio. kr. i 2005-2008 til at udvide retten til orlov med dagpenge for adoptivforældre, så der sikres parallelitet til fødendes ret til orlov ved fødslen. Endvidere bliver reglerne for orlov til pasning af syge børn forbedret med i alt 40 mio. kr. over fire år fra satspuljen, *jf. afsnit 2.9.*

Private leverandører af dagtilbud sikres bedre mulighed for at etablere sig, og der indføres frit valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud over kommunegrænserne samt bedre tilskudsmuligheder for private pasningsordninger.

Der er afsat i alt knap 175 mio. kr. i 2005-2008 til at sikre pasningsgaranti for børn i dagtilbud og landsdækkende mulighed for økonomisk friplads i SFO. Endvidere etableres to nye forsøgsordninger, hvor kommunerne kan søge om tilskud til udvikling af reservebedsteforældreordninger til pasning af syge børn og til modulordninger, hvor kommuner skal tilbyde deltidsplads i daginstitution til en lavere takst.

Initiativer overfor konflikter i børnefamilier og overfor incest

Der er afsat i alt 40 mio. kr. i 2005-2008 til etablering af en forsøgsordning, hvor 4-5 statsamter kan tilbyde rådgivning til par med børn i vanskelige familiemæssige situationer. Endvidere videreføres konfliktmægling med midler fra satspuljen.

Det gøres obligatorisk at indhente en såkaldt børneattest, når daginstitutioner, skoler, fritidsklubber, idrætsforeninger mv. ansætter eller beskæftiger personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år. Videnscenteret for seksuelt misbrugte børn på Rigshospitalet videreføres med midler fra satspuljen.

Sunde og sikre fødevarer

Der er afsat i alt 90 mio. kr. i 2005-2008 til en styrkelse af fødevarerikkerheden og ernæringsområdet, herunder til bedre og mere lettilgængelig information om ernæringsrigtig kostsammensætning og fødevarernes indhold samt bedre vidensgrundlag for kostanbefalinger.

2.4. Sundhedsområdet

Med aftalerne om finansloven for 2005 styrkes sundhedsområdet med yderligere i alt næsten 1,2 mia. kr. i perioden 2005-2008, heraf ca. 700 mio. kr. i 2005 til en række målrettede initiativer, jf. tabel 2.6.

I aftalen om amternes økonomi i 2005 blev det desuden aftalt at tilføre amterne ca. 800 mio. kr. til sundhedsvæsenet i 2005, heraf godt 100 mio. kr. til en udvidelse af meraktivitetspuljen til sygehuse og i alt ca. 520 mio. kr. til en forstærket generel indsats på sundhedsområdet. Løftet vedrører blandt andet kræftområdet, det medicinske område samt tilbud til alle gravide om fosterdiagnostiske undersøgelser, jf. *Budgetoversigt 2*, august 2004.

Tabel 2.6. FL05-initiativer på sundhedsområdet

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Sundhedscentre	50	-	-	-	50
Initiativer på kræftområdet	410	10	-	-	420
- Bedre kapacitetsudnyttelse på kræftcentre	100	-	-	-	100
- Flere strålekanoner (låneramme)	150	-	-	-	150
- Flere scannere (låneramme)	150	-	-	-	150
- Kræftforskning	10	10	-	-	20
Tandpleje for kræftpatienter	10	10	10	10	40
Bedre behandling for incestofre mv.	15	15	15	15	60
Flere hospicepladser	60	40	40	40	180
Sundhedsfremmende projekter	50	50	50	50	200
Ældre medicinske patienter	105	105	-	-	210
I alt	700	230	115	115	1.160

Sundhedscentre

Med kommunalreformen får kommunerne et større ansvar for opgaverne på sundhedsområdet, herunder for finansieringen. Dermed får kommunerne en væsentlig interesse i at oprette sundhedscentre, når der er lokale behov og fordele forbundet hermed. Med henblik på at belyse, hvordan sundhedscentre kan indpasses i sundhedsvæsenets samlede opgaveløsning, afsættes 50 mio. kr. i 2005 til et forsøg i hver af de kommende regioner.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Initiativer på kræftområdet

Undersøgelser af patientforløb inden for kræftbehandling har peget på et betydeligt potentiale for forbedring af produktiviteten ved en anderledes arbejdstilrettelæggelse på kræftcentre. For at tilskynde til produktivitetsfremmende omlægninger afsættes en pulje på 100 mio. kr. i 2005.

Selvom der er sket en betydelig udvidelse af strålekapaciteten i de senere år, viser undersøgelser, at der er behov for dels at udskifte eksisterende apparatur dels at udvide kapaciteten yderligere. Der afsættes derfor en låneramme på 150 mio. kr. i 2005 til strålekanoner på kræftcentre til dækning af de 50 pct. af udgiften, som amterne tidligere selv har skullet finansiere. Den nye låneramme gør, at lånefinansieringsandelen hæves fra 50 til 100 pct. Der kan således nu gennem lånefinansiering etableres ny strålekapacitet for i alt 300 mio. kr.

Med henblik på nedbringelse af ventetider på diagnostik afsættes tilsvarende en låneramme på 150 mio. kr. i 2005 til finansiering af en yderligere udvidelse af scannerkapaciteten, således at lånefinansieringsandelen hæves fra 50 til 100 pct. Der vil dermed også kunne etableres ny scannerkapacitet for 300 mio. kr. Ved udmøntningen vil der blive taget hensyn til den nye regionale struktur.

Endvidere afsættes 10 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til en styrkelse af kræftforskningen med henblik på overvågning af nye behandlingsmetoder og kvalitetsudvikling mv. Dermed suppleres de allerede afsatte 15 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til klinisk kræftforskning, jf. *Budgetoversigt 2*, august 2004.

Endelig afsættes 10 mio. kr. årligt til et bedre tandplejetilbud til kræftpatienter, således at kræftpatienter i forbindelse med rekonstruktion af tænder sidestilles med patienter, der modtager organdonation m.fl.

Bedre behandling for incestofre

Med henblik på at forbedre tilbuddet for incestofre og andre, som i deres barndom har været udsat for seksuelt misbrug, gives efter lægehenvielse adgang til psykologbistand med sygesikringstilskud. For denne gruppe er det ikke en forudsætning, at overgrebet er sket inden for en bestemt tidsperiode forud for henvendelsen om bistand. De årlige udgifter hertil skønnes at udgøre ca. 15 mio. kr.

Flere hospicepladser

Med henblik på et landsdækkende hospicetilbud svarende til minimum 12 pladser i hvert amt afsættes en pulje på 60 mio. kr. i 2005 og 40 mio. kr. årligt fra 2006 til etablering og drift af nye hospicepladser. Puljen kan blandt andet anvendes til en udvidelse af kapaciteten på eksisterende selvejende hospicer. Ved puljens fordeling tages der hensyn til den geografiske spredning, og amterne får pligt til at have driftsoverenskomst med private hospicer om minimum 12 hospicepladser.

Sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampagner

Med henblik på at modvirke et tidligt alkoholforbrug blandt unge indføres en tillægsafgift på alkoholsodavand, *jf. afsnit 2.11*. Indtægterne fra afgiften på omkring 50 mio. kr. afsættes til konkrete sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampagner rettet mod unge samt en styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug.

Ældre medicinske patienter

Der blev i forbindelse med Forårspakken afsat en ramme på 50 mio. kr. i 2004 og 105 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til ældre medicinske patienter. I forbindelse med finanslovaftalen for 2005 er rammen i 2005 og 2006 udmøntet til en styrkelse af indsatsen over for geatriske patienter, patienter med rygerlunger, til bedre samarbejde om genoptræning samt en reserve til brug i forbindelse med videreførelsen af den gratis influenzavaccination til alle over 65 år.

Initiativer på medicinområdet

Udover ovenstående initiativer gennemføres som følge af *Aftale om udmøntning af forskningsreserven og initiativer på medicinområdet* indgået mellem alle Folketingets partier en række initiativer, som skal sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af lægemidler og øge kvaliteten i lægemiddelbehandlingen.

Blandt andet indføres synonyme tilskudspriser, dvs. at medicintilskuddet beregnes på baggrund af billigste synonyme lægemiddel i en tilskudsgruppe, og apotekernes avanceforhold omlægges, således, at apotekerne får samme nettoavance på alle lægemidler, og dermed ikke længere har incitament til at udlevere et dyrere lægemiddel til patienterne.

Med henblik på en mere hensigtsmæssig medicinanvendelse afsættes 10 mio. kr. årligt i 2005-2008 til studier og initiativer vedrørende lægemiddelforbruget og lægemiddelanvendelsen, og der afsættes 2,5 mio. kr. årligt

2. Aftalerne om finansloven for 2005

i 2005-2008 til at forbedre kvaliteten af lægemidlers indlægssedler og produktresuméer.

Desuden afsættes 2,3 mio. kr. i 2005 og 3 mio. kr. årligt fra 2006 til en udvidet apotekervejledning til astmapatienter i inhalation og brug af astmalægemidler, og der afsættes 3 mio. kr. i hvert af årene 2005-2008 til fælles initiativer mellem staten og apotekerne om rygeafvænning.

Dertil kommer, at der afsættes 3½ mio. kr. årligt til Lægemiddelstyrelsen til en løbende vurdering af lægemidlers tilskudsstatus.

Nettoeffekten af medicininitiativerne er mindredgifter på ca. 166 mio. kr. i 2005, ca. 231 mio. kr. i 2006, ca. 259 mio. kr. i 2007 og ca. 266 mio. kr. fra 2008, *jf. tabel 2.7.*

Tabel 2.7. Budgetforbedringer sfa. medicininitiativer

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008
Synonyme tilskudspriser	72,8	97,0	97,0	97,0
Informationsindsats vedr. nye regler	-0,5	-	-	-
Konsekvensændring af sociale regler ¹⁾	21,0	28,0	28,0	28,0
Videreførelse af udgiftsgrænser	51,0	51,0	51,0	51,0
Konkurrencefremmende initiativer	22,5	30,0	30,0	30,0
Inhalationsvejledning for astmapatienter	-2,3	-3,0	-3,0	-3,0
Compliance-initiativer	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Vejledning om rygeafvænning	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Omlægning af apoteksavancen ²⁾	20,4	47,6	74,8	81,6
Kvalitet i indlægssedler	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Ressourcer til Lægemiddelstyrelsen	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
I alt	165,9	231,6	258,8	265,6

Note: Positive tal angiver budgetforbedringer, mens negative tal angiver merudgifter.

1) Finanslovens §15 Socialministeriet.

2) Indførelse over 3 år fra d. 1. april 2005.

2.5. Kultur og idræt

Med finanslovaftalerne for 2005, herunder *Aftale om kultur mv.*, afsættes i alt 220 mio. kr. i perioden 2005-2008 til fremme af dansk kulturliv og idræt, *jf. tabel 2.8.*

Tabel 2.8. FL05-initiativer på kultur- og idrætsområdet

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Bedre vilkår for forfattere	10	10	10	10	40
Idræt for vanskeligt stillede børn	10	10	10	10	40
Restaurering af fortidsminder	5	5	5	5	20
Arkæologiske undersøgelser	2	2	2	2	8
Styrket indsats for det danske sprog	3	3	3	3	12
Styrkelse af dansk design	10	10	10	10	40
Musikpolitiske initiativer	10	10	10	10	40
Bladpuljen	5	5	5	5	20
I alt	55	55	55	55	220

Med henblik på at forbedre vilkårene for dansk litteratur og danske forfattere afsættes i alt 40 mio. kr. i perioden 2005 til 2008 til nye litteraturpolitiske initiativer, herunder til rejse- og arbejdslegater til unge talenter, udbygning af Kunstfondens tre-årige litterære legater, en forsøgsordning med PR-rådgivning for forfattere, udvidelse af den eksisterende ordning med forfatterarrangementer samt udgivelsesstøtte til banebrydende ny dansk litteratur.

Der etableres en ny ekstraordinær idrætspolitisk pulje på 10 mio. kr. årligt i perioden 2005 til 2008. Formålet med puljen er at forbedre vanskeligt stillede børns adgang til idrætslivet. Det gælder blandt andet svært overvægtige børn.

Der afsættes i alt 20 mio. kr. til restaurering af en række af Danmarks historiske bygningsanlæg, samt i alt 8 mio. kr. til arkæologiske undersøgelser i perioden 2005 til 2008.

Med henblik på en ekstraordinær indsats for det danske sprog afsættes i alt 12 mio. kr. i perioden 2005 til 2008 blandt andet til en styrkelse af den sproglige informationsindsats overfor borgerne.

Der afsættes en pulje på i alt 40 mio. kr. i perioden 2005 til 2008 til styrkelse af dansk design både nationalt og internationalt.

Med henblik på at styrke talentudviklingen inden for den klassiske musik og give den rytmiske musik bedre vilkår afsættes i alt 40 mio. kr. i perioden 2005 til 2008 til nye musikpolitiske initiativer.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Endelig afsættes der ekstra 5 mio. kr. årligt i perioden 2005 til 2008 til den såkaldte bladpulje. Bladpuljen har til formål at yde støtte til distribution af visse periodiske blade og tidsskrifter af almennyttig eller humanitær karakter eller inden for områderne kultur, undervisning, idræt, miljø og religion. Inden for rammerne af de gældende kriterier for tilskud målrettes den ekstra bevilling mod de mindste blade.

Udover ovennævnte initiativer er virksomheders donationer til kulturinstitutioner for 2005 gjort fradragsberettigede med det formål at styrke samarbejdet mellem kulturinstitutionerne og erhvervslivet. Ordningen skønnes at medføre et provenutab på 35 mio. kr. årligt i perioden 2005 til 2008.

Endvidere blev det i forbindelse med Forårspakken besluttet at igangsætte nye anlægsprojekter på kulturområdet. Der er i den forbindelse afsat i alt 40 mio. kr., heraf 27 mio. kr. i 2005 til forbedring af Nationalmuseets magasinforhold. I forbindelse med Forårspakken blev der ligeledes afsat i alt 40 mio. kr. i 2004 og 2005 til en nødvendig brandsikring på Statens Museum for Kunst, ligesom der blev ydet 30 mio. kr. i tilskud til en tilsvarende nødvendig brandsikring på kunstmuseet Louisiana i Humlebæk.

2.6. Retsområdet

I forbindelse med finansloven for 2004 blev der gennem fleråsaftaler for politi og kriminalforsorg sikret mere politi på gaden og flere fængselspladser. Med finanslovaftalen for 2005 er der afsat yderligere i alt 570 mio. kr. til retsområdet i perioden 2005-2008, *jf. tabel 2.9.*

Tabel 2.9. FL05-initiativer på retsområdet

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Elektroniske fodlænker til spritbilister	40	39	39	39	157
Nedbringelse af ventetiden for at dømte kommer til afsoning	30	-	-	-	30
Konvertering af åbne pladser til lukkede arresthuslignende pladser	10	-	-	-	10
Behandlingsgaranti for alkoholmisbrugere	5	6	6	6	23
Nedsættelse af retsafgifter i civile sager	70	70	70	70	280
Hævelse af standardtaksten for tilkendte advokat-omkostninger	10	20	20	20	70
I alt	165	135	135	135	570

Der afsættes 40 mio. kr. i 2005 og 39 mio. kr. årligt i 2006 til 2008 til en forsøgsordning med 150 elektroniske fodlænker til afsoning for dømte spritbilister. Forsøgsordningen medfører, at der frigøres ca. 50 fængselspladser, som vil blive anvendt til at sikre hurtigere afsoning af idømte straffe i fængsler og arresthuse.

Med henblik på at reducere ventetiden for, at dømte kommer til afsoning, fastholdes den nuværende kapacitetsudnyttelse i kriminalforsorgen på 95-96 pct. i 2005. Kriminalforsorgen tilføres ekstraordinært 30 mio. kr. til udbetaling af merarbejde og andre udgifter forbundet med de yderligere pladser i 2005.

For at aflaste arresthussektoren vil der blive opsat hegn omkring bygninger i åbne fængsler, hvorved ca. 50 pladser vil blive konverteret fra åbne til arresthuslignende, lukkede pladser. Kriminalforsorgen tilføres i den anledning 5 mio. kr. til øget bemanding af disse pladser samt 5 mio. kr. i anlægsmidler til opsætning af hegn.

Samtidig er det i satspuljeaftalen for 2005 aftalt, at der indføres en behandlingsgaranti for alkoholmisbrugere i fængsler og arresthuse. I den anledning tilføres kriminalforsorgen 5 mio. kr. i 2005 samt en varig bevilning på 6 mio. kr. årligt fra 2006 til etablering og efterfølgende drift af to behandlingsafdelinger for alkoholmisbrugere i kriminalforsorgens institutioner, *jf. afsnit 2.9.*

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Retssikkerheden for borgere og virksomheder styrkes ved at lette og om-lægge retsafgifterne i civile sager. Ændringerne medfører mindreindtægter for staten på ca. 70 mio. kr. årligt.

Desuden hæves standardtaksten for de advokatombkostninger, som tilken-des af domstolene, så beløbet i højere grad modsvarer de faktiske udgifter. Ændringen betyder merudgifter på 10 mio. kr. i 2005 og 20 mio. kr. år-ligt herefter i sager med fri proces, hvor staten betaler advokatombkostnin-gerne.

2.7. Udlændingeområdet

I forbindelse med finanslovaftalen for 2005 er der indgået en aftale om initiativer på udlændingeområdet. Udlændingeaftalen indebærer, at der afsættes 51 mio. kr. i 2005, 16 mio. kr. i 2006 og 3 mio. kr. årligt i 2007 og 2008 på Integrationsministeriets område, *jf. tabel 2.10.*

Tabel 2.10. Udlændingeaftale ifm. finansloven for 2005

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008
Ny støtteordning for Irakere	35	-	-	-
Udsendelse af specialattaché til Kabul	2	2	2	2
Analyse- og kontrolenhed	5	5	-	-
Styrket indsats vedr. udsendelser	5	5	-	-
Samarbejde med irakiske myndigheder	3	3	-	-
Repatriering	1	1	1	1,3
I alt	51	16	3	3,3

Hertil kommer, at der i *Aftale om finansloven for 2005* er afsat 1 mio. kr. i 2005 til tolkeudgifter i forbindelse med anbringelse af kriminelle mindre-årige udlændinge uden lovligt ophold i Danmark i sikrede institutioner.

Endvidere er der i forbindelse med satspuljeaftalen for 2005 afsat 58 mio. kr. i 2005, og ca. 31 mio. kr. i hvert af årene 2006-2008 til integrations-området, herunder til beskæftigelsesfremmende indsatser for indvandrere, *jf. afsnit 2.9.*

I alt afsættes ca. 109 mio. kr. i 2005, ca. 46 mio. kr. i 2006 og ca. 33 mio. kr. årligt i 2007-2008 til nye initiativer på integrationsområdet.

Udsendelse

For at fremme frivillig tilbagerejse til Irak er der indgået aftale om at gennemføre en ny ordning, hvor der gives økonomisk støtte til irakiske asylansøgere, der frivilligt vender tilbage til Irak. Det skønnes, at merudgifterne i forbindelse med ordningen vil udgøre op til 35 mio. kr.

Der er endvidere afsat 3 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 med henblik på at undersøge, om der kan etableres et samarbejde med de irakiske myndigheder om identifikation af irakiske asylansøgere og forberedelse af frivillige hjemsendelser.

Der er desuden afsat en ekstrabevilling på 5 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til Integrationsministeriets udsendelsesenhed med henblik på en hurtigere efterbehandling af sager om humanitær opholdstilladelse og hurtigere efterbehandling af de asylsager, der er afgjort i den såkaldte åbenbart grundløs procedure.

Endelig bliver den hidtidige ordning med to udsendelsesattachéer i Kosovo og Irak forlænget. Der udsendes desuden en specialattaché til Afghanistan.

Kontrolindsatsen på udlændingeområdet

Det er aftalt, at der oprettes en særlig analyse- og kontrolenhed i Integrationsministeriet, der skal analysere og gennemføre en mere systematisk kontrol med overholdelsen af udlændingelovens regler. Der afsættes 5 mio. kr. årligt i 2005 og 2006.

Repatriering og reintegrationsbistand

Det er aftalt at udvide repatrieringslovens personkreds. Ændringen af repatrieringsloven indebærer en merudgift på 1 mio. kr. årligt i 2005-2007 og 1,3 mio. kr. i 2008.

2.8. Øget indsats for de ældre

Med finanslovaftalen for 2005 tilføres den supplerende pensionsydelse i alt næsten 1½ mia. kr. i perioden 2005-2008. Der afsættes desuden midler til ekstraordinær varmemhjælp til pensionister i 2005, ligesom adgangen til plejevederlag i forbindelse med pasning af nærtstående døende udvides, *jf. tabel 2.11.*

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Tabel 2.11. FL05-initiativer for ældre

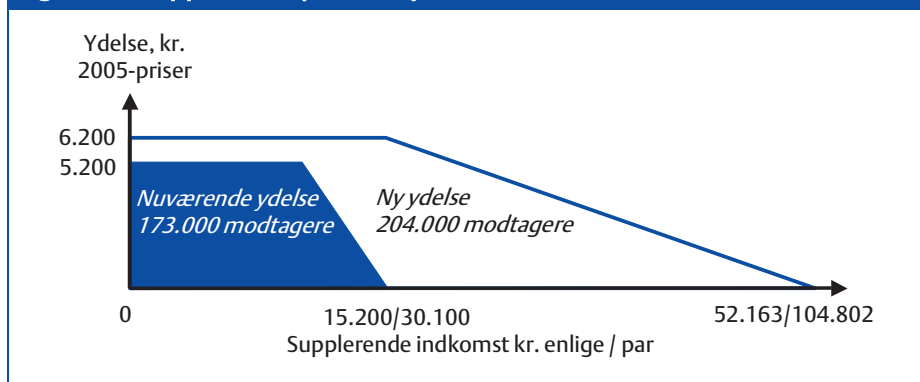
Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Supplerende pensionsydelse	338	367	387	397	1.489
Varmehjælp til pensionister	20	0	0	0	20
Udvidet adgang til plejeverdier mv.	15	15	15	15	60
I alt	373	382	402	412	1.569

Hertil kommer, at der gennemføres forbedringer på sundhedsområdet, herunder for de ældre medicinske patienter, *jf. afsnit 2.4.*

Supplerende pensionsydelse

Forbedringen af den supplerende pensionsydelse består dels i, at maksimumbeløbet forøges fra 5.200 til 6.200 kr., dels i at indkomstafrapningen af den supplerende pensionsydelse lempes, så ydelsen udbetales med den personlige tillægsprocent. Det betyder, at aftrapningen af den supplerende pensionsydelse starter ved en supplerende indkomst ud over social pension på 15.400 kr. for enlige og 30.500 kr. for par. Ydelsen vil først bortfalde ved supplerende indtægter på 52.163 kr. for enlige og 104.802 kr. for par, *jf. figur 2.1.*

Figur 2.1. Supplerende pensionsydelse, 2005

Forbedringerne betyder, at antallet af pensionister bosiddende i Danmark, der modtager den supplerende pensionsydelse, øges med ca. 31.000 personer fra ca. 173.000 til ca. 204.000 personer. Af disse skønnes det, at ca. 173.000 folkepensionister vil modtage den fulde ydelse, mens de øvrige vil modtage en reduceret ydelse. Den gennemsnitlige ydelse for pensionister bosiddende i Danmark øges dermed fra ca. 4.900 kr. til ca. 5.900 kr.

Derudover skønnes det, at ca. 1.900 folkepensionister bosiddende udenfor Danmark vil modtage ydelsen. Hovedparten af de udenlandske bosiddende folkepensionister forventes at modtage en reduceret ydelse.

Forbedringerne skønnes at medføre samlede offentlige merudgifter på ca. 338 mio. kr. i 2005. Den samlede udgift til den supplerende pensionsydelse vil udgøre ca. 1,2 mia. kr. i 2005.

Øvrige initiativer

For at undgå at mange pensionister vil opleve store stigninger i varmeudgifterne som følge af stigende energipriser, opreguleres varmetillægget ekstraordinært i 2005. Det ventes, at udgiften hertil vil blive 20 mio. kr.

Desuden er adgangen til plejevederlag i forbindelse med pasning af nærtstående døende udvidet, så også hjemmegående, studerende mv. får ret til plejevederlag. Der indføres et minimumsbeløb for plejevederlaget svarende til 82 pct. af sygedagpengenes maksimumbeløb. De samlede merudgifter hertil vurderes at udgøre 15 mio. kr. årligt.

Dertil kommer, at der er afsat 105 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til ældre medicinske patienter, der vil blive udmøntet til blandt andet øget kvalitet og sikkerhed i medicineringen af ældre, influenza-vaccination, behandling af rygerlunger mv. Hertil kommer de generelle forbedringer på sundhedsområdet, som også vil komme de ældre til gode, *jf. afsnit 2.4.*

Med satspuljeaftalen for 2005 er der endvidere iværksat forsøg med oprettelse af forebyggelses- og rådgivningscentre for ældre, *jf. afsnit 2.9.*

2.9. Satspuljen, svage grupper og handicappede

Der er i satspuljeaftalen for 2005 afsat i alt knap 2 mia. kr. over de næste fire år til en række forskellige initiativer. Satspuljen skal gå til forbedring af vilkårene for svage grupper og overførselsmodtagere, herunder forebyggende foranstaltninger mv.

Herudover er der i de øvrige finanslovaftaler for 2005 afsat yderligere midler til svage grupper og handicappede.

Satspuljeaftalen

Hovedtemaerne i satspuljeaftalen for 2005 fremgår af *tabel 2.12.*

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Tabel 2.12. Udmøntning af satspuljen for 2005

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Udsatte børn og unge	44,8	163,5	89,3	32,1	329,7
Børnepsykiatri og spiseforstyrrelser	80,0	80,0	80,0	80,0	320,0
Bekæmpelse af svær overvægt	38,0	15,0	15,0	15,0	83,0
Handicappede	67,8	49,5	39,0	33,0	189,3
Misbrugere, øget alkoholbehandlingsindsats	55,0	50,0	60,0	110,0	275,0
Ældre og seniorer	45,0	15,2	25,3	33,4	118,9
Svage grupper på arbejdsmarkedet, herunder sygefravær	66,6	34,5	36,0	36,0	173,1
Integration	40,5	25,5	25,5	25,5	117,0
Øvrige initiativer	134,6	86,8	94,9	95,0	411,3
Initiativer på social- og integrationsområdet finansieret via omprioriteringer	30,7	6,0	6,0	6,0	48,7
Omprioriteringer	-50,3	-6,0	-6,0	-6,0	-68,3
I alt	552,7	520,0	465,0	460,0	1.997,7

Note: Visse initiativer lægger et træk på satspuljen efter 2008.

Udsatte børn og unge

Der er afsat i alt ca. 330 mio. kr. i 2005-2008 til initiativer for udsatte børn og unge. Blandt andet finansieres anbringelsesreformen, der blev vedtaget i foråret, og som skal give større kvalitet i indsatsen for anbragte børn og unge, færre brudte anbringelsesforløb, en mere målrettet indsats og bedre ressourceudnyttelse. Endvidere er der afsat midler til konfliktmægling, indsatsen i forhold til seksuelt misbrugte børn mv.

Børnepsykiatri og spiseforstyrrelser

Der er afsat i alt 320 mio. kr. i 2005-2008 til udbygning af børne- og ungdomspsykiatrien og behandlingsindsatsen for patienter med spiseforstyrrelser. Indsatsen på børne- og ungdomspsykiatriområdet retter sig imod bedre og hurtigere visitation, undersøgelser uden for almindelig arbejdstid og udvidelse af kapaciteten i funktioner, der allerede findes på området.

Bekæmpelse af svær overvægt

Der er endvidere afsat 38 mio. kr. i 2005 og 15 mio. kr. årligt i perioden 2006-2008 til en forstærket indsats mod svær overvægt i udsatte grupper.

Handicappede

Herudover er der afsat i alt knap 190 mio. kr. i 2005-2008 til forskellige initiativer målrettet handicappede, herunder indførelse af en ordning, hvor der kan ydes huslejetilskud til unge forrevalider, styrket indsats for personer med handicap og tilskud til etablering af en efterskole for udviklingshæmmede.

Misbrugere, øget alkoholbehandlingsindsats

Der afsættes i alt 275 mio. kr. i 2005-2008 til misbrugsområdet, herunder til indførelse af en landsdækkende alkoholbehandlingsgaranti. Med alkoholbehandlingsgarantien får alle, der ønsker behandling, ret til et behandlingstilbud inden for 14 dage. Samtidig er der afsat midler til den sociale indsats på alkoholområdet.

Ældre og seniorer

Der er afsat i alt knap 120 mio. kr. i 2005-2008 målrettet ældre og seniorer, herunder til forsøg med oprettelse af forebyggelses- og rådgivningscentre og kompetenceudvikling blandt det udførende personale på handicap- og ældreområdet.

Svage grupper på arbejdsmarkedet, herunder sygefravær

Tilsvarende er der i forhold til svage grupper på arbejdsmarkedet afsat midler til blandt andet en styrkelse af Arbejds miljøforskningsfonden, forsøg med Junior-elev i Træningskolens Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU) og nedsat sygefravær.

Integration

Der er endvidere afsat 117 mio. kr. over fire år til en videreførelse af indvandrerkyndige konsulenter i Arbejdsformidlingen med henblik på at styrke de etniske minoriteters arbejdsmarkedstillknytning, rollemodeller og frivillig integrationsindsats, indsats mod kriminalitet og forsøg med belastede skoler mv.

Øvrige initiativer

Endelig indeholder satspuljeaftalen en række øvrige initiativer, der blandt andet skal sikre forbedring af reglerne for orlov til pasning af syge børn, udvikling af lokale frivillighedscentre, der formidler og understøtter frivilligt arbejde og lokale netværk, forebyggelse af unges sociale problemer, social og helhedsorienteret indsats på prostitutionsområdet og indsatsen for vold mod kvinder.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Initiativer for svage grupper og handicappede udover satspuljeaftalen

I *Aftale om finansloven for 2005* er der afsat et rammebeløb på i alt 200 mio. kr. i 2005-2008 udover satspuljen til yderligere initiativer for svage grupper. Beløbet skal gå til:

- Styrkelse af den beskæftigelsesmæssige indsats på væresteder ved at tilknytte særlige støttepersoner – ”mentorer” – til brugerne.
- Indførelse af vikarordning for socialt udsatte, så arbejdspladsen holdes skadesløs, hvis arbejdskraften er ustabil.
- Mulighed for hel eller delvis eftergivelse af gæld, der ofte er en barriere for at kunne komme afgørende videre med livet.
- Forbedring og udbygning af forsøgsordningen ”Skæve huse til skæve eksistenser”.

Der er endvidere i *Aftale om kultur mv.* afsat i alt 40 mio. kr. over fire år til en pulje, der skal lette vanskeligt stillede børns adgang til idrætslivet, *jf. afsnit 2.5.*

Desuden er der i *Aftale om børn mv.* aftalt, at reglerne for reparation og udskiftning af den nødvendige særlige indretning i handicappbiler skal lige-stilles med reglerne for hjælpemidler i hjemmet. Merudgiften hertil vurderes at udgøre 10 mio. kr. årligt.

Endvidere er det aftalt at se på muligheden for at give de handicappede større valgfrihed ved køb af bil og at vurdere muligheden for, at blinde og svagtsende kan få tilbudt kørsel fra bopæl til nærmeste offentlige transportmiddel. For at styrke handicappedes selvbestemmelse indføres frit valg af ledsager, således at personer, der er berettiget til ledsagelse, får mulighed for selv at udpege sin ledsager.

2.10. Erhvervs- og regionalinitiativer

Finanslovaftalerne for 2005 indeholder en række erhvervs- og regionalinitiativer. Samlet afsættes næsten 900 mio. kr. i perioden 2005-2008 til at styrke erhvervslivets vilkår og sikre vækst i alle dele af landet, *jf. tabel 2.13.*

Tabel 2.13. Erhvervs- og regionalinitiativer i finanslovafterne for 2005

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008	I alt
Regional udvikling	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
Kom-i-gang lån	8,0	8,0	8,0	8,0	32,0
Venture- og iværksætteruddannelser	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Væksthuse	3,2	4,5	4,6	4,7	17,0
Boligportal	3,8	2,5	2,4	2,3	11,0
Administrative lettelse	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
Eksporffremmeindsats	5,2	0,0	0,0	0,0	5,2
Nedsættelse af jordskatterne	168,0	168,0	168,0	168,0	672,0
Dansk design	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
I alt	223,2	218,0	218,0	218,0	877,2

For at koble yderområderne til vækstcentrene i de større byområder er der afsat i alt 40 mio. kr. i 2005-2008 til brobygningsinitiativer. Dermed følger der op på bevillingerne på i alt 160 mio. kr. til regional erhvervsudvikling på finanslovene for 2002 og 2004.

I perioden 2005-2008 er der afsat i alt 17 mio. kr. til væksthuse og i alt 20 mio. kr. til en styrkelse af venture- og iværksætteruddannelser. Desuden sikres iværksættere adgang til risikovillig kapital med en samlet bevilling på 32 mio. kr. over fire år til kom-i-gang lån. Bevillingerne følger op på de i alt 445 mio. kr., der blev afsat på finanslovene for 2003 og 2004 til at sikre bedre iværksættervilkår.

Dertil kommer, at der er afsat i alt 40 mio. kr. til at lette erhvervslivets administrative byrder, ligesom dansk landbrugs konkurrenceevne sikres ved en nedsættelse af jordskatterne svarende til en lettelse af landbrugets indenlandske omkostninger på 168 mio. kr. årligt. Nedsættelsen af jordskatterne modsvarer bortfald af EU-landbrugsstøtte.

Endvidere er der i *Aftale om kultur mv.* afsat en pulje på i alt 40 mio. kr. i 2005-2008 til dansk design, herunder til styrkelse af den internationale markedsføring, *jf. afsnit 2.5.*

Indsatsen styrker den i forvejen betydelige indsats, regeringen iværksatte med *Konkurrenceevnepakken* på finansloven for 2002, hvor der i alt blev afsat 500 mio. kr. årligt.

2. Aftalerne om finansloven for 2005

Herudover er regionaludvikling afspejlet på finanslovsforslaget for 2005 med initiativer inden for blandt andet vand og natur, vidensfunktioncentre og højteknologiske regioner, jf. *Budgetoversigt 2*, august 2004.

2.11. Skatteområdet

Reduktion af den statslige bundskat

For at overholde skattestoppet er den statslige bundskat reduceret med 150 mio. kr. i konsekvens af de kommunale skattestigninger i 2005, således at den samlede beskatning ikke stiger.

Afgiftsjusteringer (grænsehandel mv.)

Der sker en række afgiftsjusteringer vedrørende cigaretter, alkoholsodavand, øl og vin mv. med henblik på at forbedre sundheden – navnlig blandt unge – og reducere grænsehandelen mv.

Som følge af den tyske afgiftsforhøjelse tidligere i år sættes den danske cigaretafgift op svarende til 1,70 kr. pr. pakke inkl. moms for billige cigaretter og 0,3 kr. pr. pakke inkl. moms for dyrere cigaretter og 1 kr. pr. pakke inkl. moms for almindelige cigaretter (for uændret avance). Samtidig omlægges cigaretafgiften, så værdiafgiftselementet bliver mindst muligt og stykafgiftselementet størst muligt i overensstemmelse med EU-reglerne.

Forhøjelsen og omlægningen af cigaretafgiften skønnes at medføre et årligt merprovenu på 175 mio. kr. Provenuet medgår til at finansiere nedsættelsen af afgifterne på øl og vin og dermed en reduktion af grænsehandelen med disse varer.

Der er forskellige typer alkoholsodavand på markedet, der i dag afgiftsbelægges forskelligt, selvom de er sammenlignelige produkter både med hensyn til smag, udseende og alkoholindhold. Der indføres en tillægsafgift på alkoholsodavand på mellem 1 kr. og 2,75 kr. pr. flaske (inkl. moms) afhængig af type, således at alkoholsodavand beskattes ens. Tyskland har ligeledes indført en særavgift på alkoholsodavand.

Provenugevinsten skønnes at udgøre ca. 55 mio. kr. årligt. Heraf vedrører omkring 50 mio. kr. tillægsafgiften direkte, som øremærkes til en række konkrete sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampanjer imod unges brug af alkohol, samt en styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug, jf. *afsnit 2.4*.

Afgifterne på øl og vin nedsættes svarende til et prisfald på 4,25 kr. pr. kasse øl og 0,85 kr. pr. flaske vin, hvilket reducerer grænsehandelen med disse varer. Nedsættelsen af øl- og vinafgifterne skønnes at indebære et årligt mindreprovenu på 230 mio. kr.

Med henblik på at sikre, at emballage fra alkoholsodavand i højere grad indsamles og ikke henkastes i naturen, omfattes også vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand af pantsystemet med virkning fra d. 1. april 2005. Samtidig nedsættes emballageafgiften for disse produkter svarende til, hvad der gælder for øvrige emballager i pant- og retursystemet. Der skønnes et mindreprovenu som følge heraf på 25 mio. kr. årligt.

Rygeafvænnning mv.

Der indføres skattefrihed for arbejdsgiverbetalt rygeafvænnning (rygestopkursus samt nikotinpræparater), når behandlingen tilbydes alle virksomhedens medarbejdere som et led i virksomhedens generelle personalepolitik. Provenutabet skønnes til 20 mio. kr. årligt.

Bekæmpelse af svindel – fairplay

Der afsættes 10 mio. kr. i 2005 til en forstærket indsats mod sort og illegalt arbejde, socialt bedrageri og virksomhedssnyd.

Enstrenget restanceinddrivelse

Enstrenget restanceinddrivelse, der blev aftalt i forbindelse med strukturfattalen, indgår i *Aftale om børn mv.*

Det er af hensyn til blandt andet medarbejderne på restanceområdet besluttet først at begynde implementeringen den 1. juli 2005. Indførelsen af enstrenget restanceinddrivelse medfører en budgetforbedring på ca. 70 mio. kr. i 2005 stigende til knap 450 mio. kr. i 2008, *jf. tabel 2.14.*

Tabel 2.14. Enstrenget restanceinddrivelse

Mio. kr. (2005-pl)	2005	2006	2007	2008
Mindreudgifter	69,4	203,0	329,0	448,0

Grundpræmissen for den foretagne budgettering er virksomhedsoverdragelsesloven. Det er regeringens forventning, at de tilpasninger, der vil ske i den samlede arbejdsstyrke på området, vil kunne gennemføres ved naturlig afgang.

3 Statens finanser

- På finansloven for 2005 budgetteres med et DAU-overskud på ca. 23½ mia. kr. mod et skønnet overskud på ca. 10½ mia. kr. i 2004.
- Korrigeret for engangsforhold mv. udgør DAU-overskuddet i 2005 ca. 23 mia. kr. I 2004 skønnes DAU-overskuddet eksklusive engangsforhold mv. til næsten 9 mia. kr.
- På FL05 er statens udgifter budgetteret til ca. 457 mia. kr. Det er en opjustering på ca. 1 mia. kr. siden august og skyldes bl.a. merudgifter til efterløn, førtidspension og fleksjob.
- Indkomstoverførsler udgør ca. halvdelen af statens samlede udgifter i 2005, mens driftsudgifterne udgør ca. 20 pct. af de samlede statslige udgifter.
- Statens indtægter budgetteres til ca. 480½ mia. kr. i 2005. Det er en opjustering på ca. 4 mia. kr. ift. august, hvilket bl.a. skyldes en opjustering af provenuet fra erhvervsskatterne, herunder kulbrinteskatten sfa. et opjusteret skøn for olieprisen.
- Statsgælden korrigeret for genudlån ventes at falde fra 37,4 pct. af BNP i 2002 til 31,7 pct. af BNP i 2005.
- Den offentlige ØMU-gæld korrigeret for genudlån skønnes at falde fra 46,3 pct. af BNP i 2002 til 37,5 pct. af BNP i 2005.

3. Statens finanser

3.1. Oversigt over statens finanser

Finansloven for 2005 indebærer et overskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – på ca. 23½ mia. kr. eller 1,5 pct. af BNP, *jf. tabel 3.1*. Det forventede DAU-overskud er dermed ca. 3 mia. kr. større end budgetteret på finanslovsforslaget for 2005 fra august.

Tabel 3.1. DAU-saldoen, 2004 og 2005

Mia. kr. (årets priser)	2004			2005		
	Aug.	Dec.	Ændr.	FFL	FL	Ændr.
Indtægter	450,7	457,7	7,0	476,5	480,4	3,9
Udgifter	447,9	447,1	-0,8	456,1	457,0	1,0
DAU-saldo	2,8	10,6	7,8	20,5	23,4	2,9
DAU-saldo (pct. af BNP)	0,2	0,7	0,5	1,3	1,5	0,2

I 2004 skønnes et DAU-overskud på ca. 10½ mia. kr. eller 0,7 pct. af BNP.

DAU-saldoen skønnes at blive mærkbart forbedret fra 2004 til 2005. Det kan blandt andet henføres til den ventede forbedring af konjunkturerne samt højere indtægter fra Nordsøaktiviteterne.

Opjusteringen af DAU-overskuddet i 2005 siden august kan henføres til en opjustering af skønnet for de statslige indtægter i 2005, herunder af provenuet fra erhvervsskatterne primært som følge af øgede indtægter fra Nordsøaktiviteterne og af moms- og afgiftsprovenuet primært fra registreringsafgiften.

Lavere provenu fra pensionsafkastskatten og indkomstskatterne og større udgifter til blandt andet efterløn trækker isoleret set i retning af en lavere DAU-saldo i 2005 sammenlignet med augustskønnet.

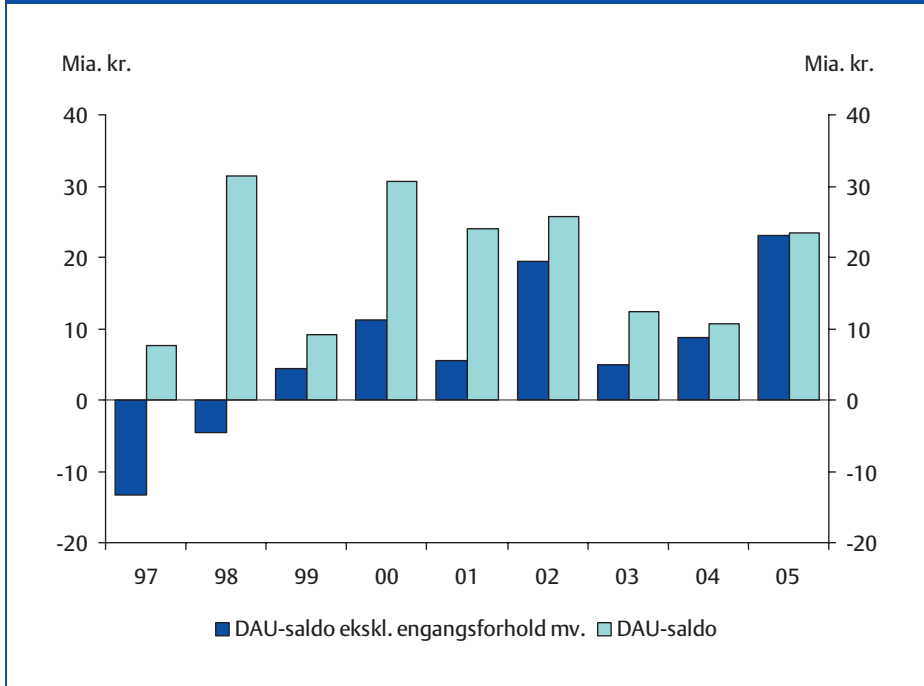
Det nye skøn for DAU-saldoen i 2004 er knap 8 mia. kr. større end i august, hvilket kan henføres til en opjustering af skønnet for de statslige indtægter, herunder en markant opjustering af provenuet fra pensionsafkastskatten.

Engangsforhold påvirker DAU-saldoen i varierende omfang fra år til år, *jf. bilag 1*. Det store overskud i 1998 var således foranlediget af salget af statens aktier i TeleDanmark. Tilsvarende kan de betydelige DAU-overskud i

2000 og 2001 henføres til successive stramninger af kredittiden for momsindbetalinger, *jf. figur 3.1.*

Korrigeret for engangsforhold mv. skønnes DAU-overskuddet i 2005 til ca. 23 mia. kr., mens det korrigerede DAU-overskud i 2004 skønnes til næsten 9 mia. kr.

Figur 3.1. DAU-saldo med og uden engangsforhold mv., 1997-2005

3.2. Statens udgifter

Statens samlede udgifter skønnes at stige med ca. 2 mia. kr. fra 2004 til 2005, når skønnet for statens udgifter i 2004 opgøres i 2005-priser, *jf. tabel 3.2.*

3. Statens finanser

Tabel 3.2. De statslige udgifter, 2004-2005

Mia. kr. (2005-pl)	December		Ændring
	2004	FL05	
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	389,6	393,6	3,9
Øvrige udgifter ²⁾	65,5	63,5	-2,0
I alt	455,1	457,0	1,9

Note: Statens udgifter i 2004 er opregnet til 2005-niveau med de forventede generelle pris- og lønstigninger på 1,8 pct. Opregningen gælder de samlede udgifter, herunder renteudgifter.

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

2) Renter af statsgæld, EU-bidrag og børnefamilieydelse.

Opgjort i faste priser skønnes de *ministerfordelte udgifter* at stige med ca. 4 mia. kr. fra 2004 til 2005.

Stigningen fra 2004 til 2005 skyldes primært, at bloktilskuddet til kommuner og amter er ca. 6 mia. kr. højere i 2005 end i 2004. Væksten i bloktilskuddet kan henføres til en række forhold, herunder finansiering af den aftalte realvækst, balancetilskud samt budgetgarantien vedrørende en række overførselsindkomster.

De *øvrige udgifter* – det vil sige renter af statsgælden, EU-bidrag og børnefamilieydelse – skønnes at falde med godt 2 mia. kr. fra 2004 til 2005. Det skyldes primært, at de statslige renteudgifter skønnes at falde med ca. 4 mia. kr., mens en stigning i Danmarks EU-bidrag på knap 2 mia. kr. og en lille stigning i udgifterne til børnefamilieydelse trækker i modsat retning.

Statens udgifter i 2004

December-skønnet for de statslige udgifter i 2004 indebærer en samlet opjustering på 2,3 mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2004 (FL04). Statens udgifter i 2004 skønnes at blive 447,1 mia. kr. mod 444,8 mia. kr. på FL04 opgjort i årets priser, *jf. tabel 3.3.*

Tabel 3.3. Status for udgiftsbudgettet i 2004

Mia. kr. (2004-pl)	FL04	December	Ændring FL04-dec.
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	379,8	382,7	3,0
Renter af statsgæld mv.	37,3	37,5	0,1
EU-bidrag	15,1	14,3	-0,8
Børnefamilieydelse	12,6	12,6	0,0
I alt	444,8	447,1	2,3

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.

Forøgelsen af de statslige udgifter i forhold til FL04 skyldes merudgifter på ca. 3 mia. kr. på de ministerfordelte områder og højere renteudgifter af statsgæld på ca. 0,1 mia. kr. EU-bidraget skønnes omvendt at blive 0,8 mia. kr. lavere end budgetteret, hvilket skyldes en efterregulering i 2004 afledt af overskud på EU-budgettet i 2003.

Opjusteringen af de ministerfordelte udgifter med ca. 3 mia. kr. i forhold til FL04 dækker over en række modsatrettede bevægelser, *jf. tabel 3.4*. Heraf vedrører 1,1 mia. kr. statens overtagelse af Gastra A/S (tidligere DONG Transmission) fra DONG A/S. Overtagelsen er statsfinansielt neutral, idet der samtidig oppebæres en tilsvarende merindtægt i form af en ekstraordinær udbyttebetaling fra DONG A/S.

Hertil kommer merudgifter på godt 0,8 mia. kr. vedrørende rekapitaliseringen af TV 2/DANMARK, der dog mere end modsvares af en indtægt fra TV 2/DANMARKs betaling til staten på 1,1 mia. kr., svarende til den overkompensation, som selskabet efter Kommissionens opfattelse har modtaget.

Desuden kan det højere skøn for udgifterne blandt andet henføres til merudgifter til den supplerende pensionsydelse på 0,4 mia. kr., *jf. Forårspakken*, efterløn på 0,5 mia. kr., barsels- og sygedagpenge på 0,3 mia. kr., fleksjob på 0,4 mia. kr. og tjenestemandspensioner på 0,5 mia. kr.

I modsat retning trækker blandt andet lavere udgifter til aktiveringsydelse på 0,5 mia. kr. og revalidering på 0,3 mia. kr. Endvidere er der et mindretæk på den kommunale midtvejsreserve på 0,9 mia. kr.

3. Statens finanser

Tabel 3.4. Ændrede skøn over de statslige udgifter i 2004 sammenlignet med FL04

Mia. kr. (2004-pl)	
Supplerende pensionsydelse	0,4
Efterløn inkl. skattefri præmie	0,5
Fleksjob	0,4
Dagpenge ved barsel og sygdom	0,3
Aktiveringsydelse til forsikrede ledige	-0,5
Omlægning af skattefradrag til tilskud vedr. støtte til privat udlejningsbyggeri	0,4
Revalidering	-0,3
Mindretræk på midtvejsreserven mv.	-0,9
Boligstøtte	0,2
Tjenestemandspensioner	0,5
Private ungdomsboliger	0,2
Integrationsområdet (danskundervisning, introduktion mv.)	-0,2
Undervisningsområdet, herunder aktivitetsstyrede områder	-0,4
Social- og sundhedspulje	0,1
Overtagelse af Gastra A/S	1,1
Rekapitalisering af TV 2/DANMARK	0,8
Øvrige ændringer	0,4
Ministerfordelte udgifter i alt	3,0
Øvrige udgifter:	
Renter af statens gæld mv.	0,1
EU-bidrag	-0,8
Børnefamilieydelse	0,0
Øvrige udgifter i alt	-0,7
I alt	2,3

Statens udgifter i 2005

De statslige udgifter på finansloven for 2005 udgør 457,0 mia. kr. Det er ca. 1 mia. kr. mere end forventet på finanslovsforslaget for 2005 (FFL05), jf. tabel 3.5.

Tabel 3.5. De samlede statslige udgifter i 2005

Mia. kr. (2005-pl)	FFL05	FL05	Ændring
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	392,2	393,6	1,4
Renter af statsgæld mv.	34,6	34,2	-0,4
EU-bidrag	16,3	16,3	0,0
Børnefamilieydelse	13,0	13,0	0,0
I alt	456,1	457,0	1,0

1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter. En mere detaljeret opgørelse af de ministerfordelte udgifter på FL05 findes i *afsnit 3.5*.

Opjusteringen af de ministerfordelte udgifter på 1,4 mia. kr. i 2005 skyldes blandt andet merudgifter til efterløn på 0,5 mia. kr., førtidspension på 0,5 mia. kr., fleksjob på 0,4 mia. kr. samt merudgifter til henholdsvis konthjælp og SU på 0,1 mia. kr., *jf. tabel 3.6*.

I modsat retning trækker blandt andet forventede mindreudgifter til revalideringsydelse på 0,1 mia. kr. samt ændret afløb på et anlægsprojekt vedrørende kapacitetsforbedringer vest for København på 0,1 mia. kr.

Finanslovaftalerne for 2005, der gennemgås nedenfor, er isoleret set omtrent neutrale i forhold til statens udgifter.

Herudover er skønnet for statens renteudgifter på statsgælden nedjusteret med knap ½ mia. kr. Det forventede danske EU-bidrag og udgifterne til børnefamilieydelse er derimod uændret siden budgetteringen på FFL05.

3. Statens finanser

Tabel 3.6. Større ændringer i de ministerfordelte udgifter fra FFL05 til FL05

Mia. kr.	
Finanslovaftalerne – jf. tabel 3.7. nedenfor	0,0
Ændrede skøn:	
- efterløn	0,5
- fleksjob mv.	0,4
- kontanthjælp	0,1
- førtidspension	0,5
- SU	0,1
- revalideringsydelse	-0,1
- afløbsprofil på anlægsprojektet vedr. kapacitetsforbedringer vest for København	-0,1
Øvrige	0,0
I alt	1,4

I *afsnit 3.5* redegøres der mere detaljeret for de statslige udgifters sammensætning på finansloven for 2005.

Finanslovaftalernes virkning på statens udgifter i 2005

I slutningen af oktober og begyndelsen af november 2004 blev der indgået en række delaftaler om Finansloven for 2005 mellem regeringen og Folketingets partier. Aftalerne er offentliggjort i *Aftaler om Finansloven for 2005*, november 2004.

Samlet set er virkningen af aftalerne om finansloven for 2005 omtrent neutrale på statens udgifter i 2005, *jf. tabel 3.7*. Dertil kommer, at finanslovaftalerne medfører en mindre statslig merindtægt i 2005, *jf. afsnit 3.3*.

For en nærmere gennemgang af hovedelementerne i finanslovaftalerne henvises til *kapitel 2*.

Tabel 3.7. FL05-aftalernes virkning på statens udgifter i 2005

Mia. kr.	
Forskning og uddannelse	0,7
Sundhed	0,4 ¹⁾
Satspuljeinitiativer	0,6
Supplerende pensionsydelse og varmetillæg	0,4
Børn og børnefamilier	0,2
Retsområdet	0,1
Erhvervs- og regionalinitiativer	0,1
Kultur og idræt	0,1
Øvrige prioriterede områder	0,3
Danmarks Erhvervsfond og FerieKonto	-0,2
Skatteligning	-0,2
Udmøntning af puljer og reserver mv.	-2,3
FL-aftaler i alt	0,0

- 1) Hertil kommer, at der er afsat lånerammer for 0,3 mia. kr. i 2005, der giver amterne adgang til anskaffelse af strålekanoner og scannere til brug i kræftbehandlingen, *jf. afsnit 2.4.*

3.3. Statens indtægter

I 2004 skønnes statens samlede indtægter at udgøre godt 457½ mia. kr. Det er en opjustering på 7 mia. kr. i forhold til skønnet fra august. Opjusteringen kan primært tilskrives højere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten og registreringsafgiften, *jf. tabel 3.8.*

På finansloven for 2005 skønnes statens indtægter at blive ca. 480½ mia. kr. Det er ca. 4 mia. kr. mere end budgetteret på finanslovsforslaget fra august, hvilket kan henføres til en opjustering af provenuet fra erhvervs-skatteerne primært som følge af øgede indtægter fra Nordsøaktiviteterne og af moms- og afgiftsprovenuet primært fra registreringsafgiften.

3. Statens finanser

Tabel 3.8. Statens indtægter, 2004 og 2005

Mia. kr., årets priser	2004			2005		
	Aug.	Dec.	Ændr.	FFL05	FL05	Ændr.
Personskat til staten, netto	66,6	66,2	-0,4	80,9	78,9	-2,0
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	84,9	84,8	0,0	81,7	81,8	0,1
Erhvervs-skatter til staten, netto	35,5	35,1	-0,4	43,1	47,7	4,6
Moms	139,1	140,0	0,8	144,7	146,1	1,5
Registreringsafgift	14,5	16,2	1,7	15,6	17,7	2,1
Benzin, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,9	22,7	-0,2	23,2	22,4	-0,8
Energi- og miljøafgifter	29,9	30,2	0,3	30,2	30,8	0,6
Tobaks- og alkoholafgifter mv.	18,5	18,5	0,1	18,8	18,7	-0,1
Pensionsafkastskat	12,4	18,0	5,6	13,5	9,9	-3,6
Tinglysningsafgift mv.	7,5	7,5	0,0	7,0	7,4	0,4
Skatter og sociale bidrag i alt	431,9	439,2	7,3	458,7	461,4	2,7
Øvrige indtægter	18,8	18,5	-0,3	17,9	19,1	1,2
Indtægter i alt	450,7	457,7	7,0	476,5	480,4	3,9

Indtægtsskønnene for 2004 og 2005 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, jf. *Økonomisk Redegørelse*, december 2004. Budgetteringsforudsætningerne er vist i *tabel 3.9* nedenfor.

For 2004 er væksten i BNP opjusteret med 0,2 pct.enheder sammenlignet med vurderingen fra august, mens udskrivningsgrundlagene for bundskat og arbejdsmarkedsbidrag er reduceret. Privatforbruget er nedjusteret marginalt – på trods af en markant højere skønnet vækst i bilkøbet. På trods af nedjusteringen af privatforbruget forventes væksten i momsgrundlaget at være lidt højere end skønnet i august, jf. nedenfor.

For 2005 er skønnet for væksten i BNP nedjusteret med 0,1 pct. enheder i forhold til augustvurderingen, og udskrivningsgrundlagene for bundskat og arbejdsmarkedsbidrag er reduceret. Omvendt er privatforbruget opjusteret med 0,2 pct.enheder, og momsgrundlaget er opjusteret med 0,5 pct. enheder.

Tabel 3.9. Budgetteringsforudsætninger, 2004 og 2005

	2004			2005		
	Aug.	Dec.	Ændr.	Aug.	Dec.	Ændr.
BNP, realvækst i pct.	2,2	2,4	0,2	2,5	2,4	-0,1
Privatforbrug, realvækst i pct.	3,6	3,5	-0,1	3,0	3,2	0,2
Heraf bilkøb	20,0	33,0	13,0	8,0	11,0	3,0
Forbrugerpriser, vækst i pct.	1,4	1,3	-0,1	1,8	2,0	0,2
Momsgrundlag, vækst i pct.	3,9	4,1	0,2	4,0	4,5	0,5
Timeløn for LO/DA-arbejder, vækst i pct.	3,6	3,5	-0,1	3,8	3,6	-0,2
Ledighed, 1.000 personer	175,0	175,0	0,0	155,0	155,0	0,0
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.732	2.722	-10 ¹⁾	2.753	2.742	-11 ¹⁾
Skattegrundlag, bundskat, mia. kr.	751,6	745,9	-5,7	779,5	774,4	-5,1
Skattegrundlag, AMB, mia. kr.	814,8	811,1	-3,7	848,5	843,9	-4,6

1) Der skønnes en beskæftigelsesvækst på 2.000 personer fra 2003 til 2004 og 20.000 personer fra 2004 til 2005.

Statens indtægter i 2004

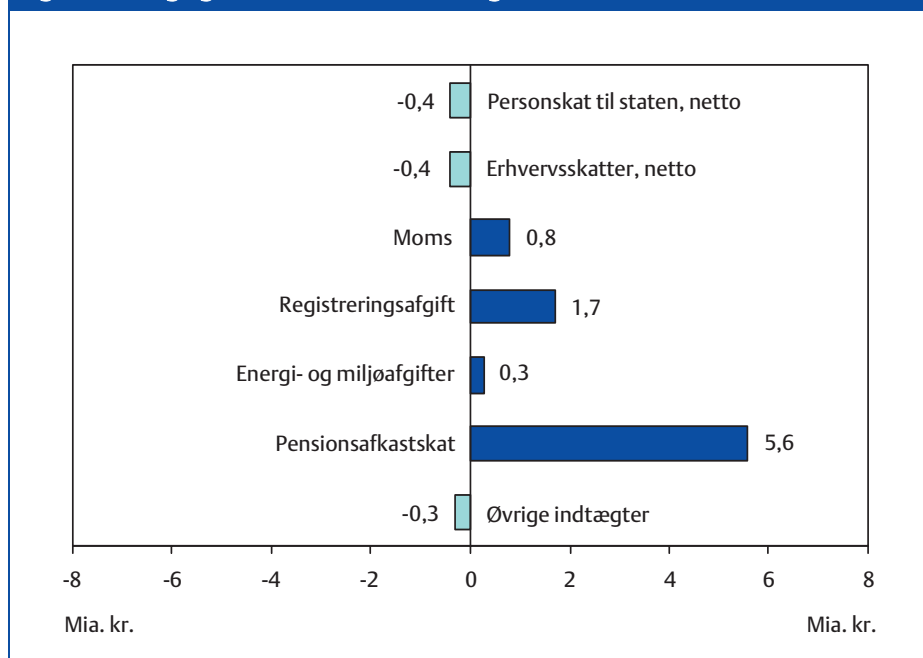
De væsentligste justeringer af indtægterne i 2004 er vist i *figur 3.2.* nedenfor.

Personskatterne til staten (66,2 mia. kr.) ventes at indbringe 0,4 mia. kr. mindre end skønnet i august. Størsteparten af nedjusteringen skyldes en forventning om lavere provenu fra indkomstskatterne i 2004, mens den samlede afregning til kommunerne er uændret. Det lavere provenu fra indkomstskatterne skyldes primært en generel nedjustering af skattegrund-

3. Statens finanser

lagene – især afledt af en mindre vækst i beskæftigelsen end tidligere ventet.

Figur 3.2. Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2004

Erhvervsskatterne til staten (35,1 mia. kr.) ventes at indbringe 0,4 mia. kr. mindre end skønnet i august. Nedjusteringen skyldes blandt andet en nedjustering af acconto-indbetalt kulbrinteskate vedrørende 2004. Da forventningen til kulbrinteskatten og selskabsskatten fra de kulbrinteskattepligtige selskaber i 2004 samtidig er opjusteret på grund af højere oliepris, skønnes den endelige skatteafregning i 2005 af kulbrinteskate vedrørende 2004 også at blive opjusteret.

Momsindbetalingerne (140,0 mia. kr.) er opjusteret med 0,8 mia. kr. Det skyldes en opjustering af momsgrundlaget for investeringer og råstofanvendelse i erhvervene, der overstiger nedjusteringen af momsgrundlaget for privatforbrug. Hertil kommer, at en nedjustering på 0,5 mia. kr. i 2004 og 2005, som blev foretaget i augustvurderingen, er fjernet. Nedjusteringen skete for, at afvigelse i 2003 mellem faktiske og budgetterede indtægter ikke skulle videreføres. De foreløbige regnskabsindtægter for 2004 viser imidlertid, at der ikke er behov for at opretholde nedjusteringen.

Registreringsafgifterne (16,2 mia. kr.) er opjusteret med 1,7 mia. kr. som følge af en opjustering af realvæksten i bilkøbet.

Energi- og miljøafgifterne (30,2 mia. kr.) er opjusteret med 0,3 mia. kr. som følge af de seneste regnskabstal vedrørende el-, naturgas- og olieafgifterne.

Pensionsafkastskatten (18,0 mia. kr.) er opjusteret med 5,6 mia. kr. Det skyldes primært en opjustering af obligationsafkastet svarende til en provenuvirkning på 4,1 mia. kr., der følger af, at det forventede kurstab på obligationer i augustvurderingen er udskudt til 2005 i takt med den forventede rentestigning. Hertil kommer en opjustering af aktieafkastet svarende til en provenuvirkning på 0,8 mia. kr. samt en regulering vedrørende indkomståret 2003 på 0,8 mia. kr.

Øvrige indtægter (18,5 mia. kr.) er nedjusteret med 0,3 mia. kr. Det skyldes blandt andet en nedjustering på knap 0,2 mia. kr. vedrørende overskudsdeling fra Nordsøen baseret på det faktisk indbetalte accontobeløb. Som følge af en opjusteret oliepris i 2004 forventes der derfor at ske indbetaling i 2005 af indtægter, der vedrører 2004. Indtægter i form af kurstab mv. (netto) fra køb og salg af egne værdipapirer er desuden nedjusteret med godt 0,4 mia. kr., mens renteindtægter mv. vedrørende skatte- og afgiftsopkrævningen er opjusteret med knap 0,2 mia. kr.

Statens indtægter i 2005

Statens indtægter er budgetteret til ca. 480½ mia. kr. på finansloven for 2005. De væsentligste justeringer af statens indtægter i forhold til augustvurderingen fremgår af *figur 3.3* nedenfor.

Personskatterne til staten (78,9 mia. kr.) forventes at indbringe 2,0 mia. kr. mindre end skønnet i august. Overordnet dækker dette over en nedjustering af indkomstskatterne med ca. 1,5 mia. kr. samt en højere afregning til kommunerne på ca. ½ mia. kr. I forhold til 2004 er der tale om en stigning på 12,7 mia. kr., hvilket blandt andet skal ses i lyset af budgettekniske forhold vedrørende suspension af SP-bidraget i 2004 og 2005, jf. også *Budgetoversigt 1*, maj 2004.

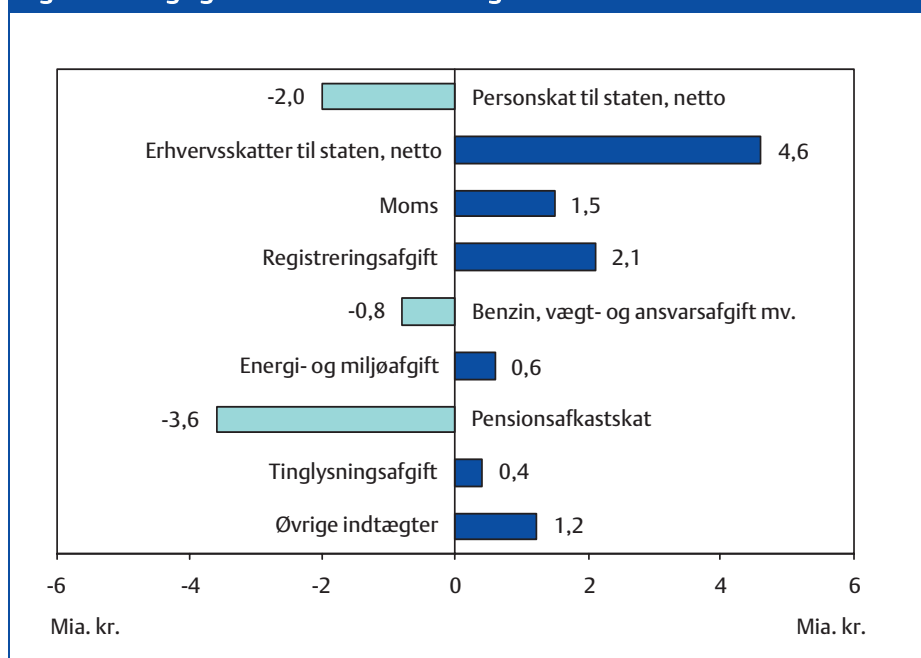
Erhvervs skatter til staten (47,7 mia. kr.) skønnes samlet set at indbringe 4,6 mia. kr. mere end skønnet i august. Det skyldes blandt andet, at kulbrinteskatten og selskabsskatten fra de kulbrinteskattepligtige selskaber er opjusteret med 1,6 mia. kr., og at olierørledningsafgiften er opjusteret med

3. Statens finanser

0,3 mia. kr. som følge af en forventet højere oliepris. Som følge af nye regnskabsregler for finansielle virksomheder, der indebærer, at hensættelser til tab på udlån og garantier forventes reduceret fra 1. januar 2005, opjusteres selskabsskatteprovenuet med 2,6 mia. kr. i 2005 (engangsvirkning) inkl. den afledte virkning på hensættelsesafgiften, der reduceres med knap 0,1 mia. kr.

Momsindbetalingerne (146,1 mia. kr.) er opjusteret med 1,5 mia. kr. Det skyldes blandt andet en opjustering af momsgrundlaget for investeringer og råstofanvendelse i erhvervene og i begrænset omfang momsgrundlaget for privatforbruget. Hertil kommer, at en nedjustering på 0,5 mia. kr. i 2004 og 2005, som blev foretaget i augustvurderingen, er fjernet. Nedjusteringen skete for, at afvigelsen i 2003 mellem faktiske og budgetterede indtægter ikke skulle videreføres. De foreløbige regnskabsindtægter for 2004 viser imidlertid, at der ikke er behov for at opretholde nedjusteringen.

Figur 3.3. Vigtigste revisioner af indtægtsskøn for 2005

Indtægterne fra *registreringsafgiften* (17,7 mia. kr.) er opjusteret med 2,1 mia. kr. i forhold til FFL05 som følge af en opjustering af realvæksten i bilkøbet både i 2004 og 2005.

Benzin, vægt- og ansvarsafgifterne mv. (22,4 mia. kr.) er nedjusteret med 0,8 mia. kr. i forhold til FFL05. Regeringen har fremsat forslag om at ændre benzinafgiften, således at denne nedsættes med 22 øre pr. liter samtidig med, at der indføres en CO₂-afgift med samme ørebeløb. Herved reduceres provenuet fra benzinafgiften med godt 0,5 mia. kr., mens provenuet for CO₂-afgiften stiger tilsvarende. Herudover er provenuet fra benzinafgiften nedjusteret som følge af en frivillig aftale med oliebranchen om ikke at tilsætte MTBE til benzinen (0,1 mia. kr.). Dertil kommer en yderligere nedjustering på knap 0,3 mia. kr. som følge af de seneste regnskabstal og budgetteringsforudsætninger. Benzinforbruget er således svagt nedjusteret i 2004 og 2005.

Energi- og miljøafgifterne (30,8 mia. kr.) er opjusteret med 0,6 mia. kr., hvilket overvejende skyldes omlægningen fra benzinafgift til CO₂-afgift, jf. ovenfor.

Pensionsafkastskatten (9,9 mia. kr.) er nedjusteret med 3,6 mia. kr. Nedjusteringen skyldes især, at det forudsatte aktieafkast er nedjusteret, samt en opjustering af det forventede kurstab på obligationer i takt med den forventede rentestigning.

Tinglysningsafgifter mv. (7,4 mia. kr.) skønnes samlet set at indbringe 0,4 mia. kr. mere end skønnet i august. Opjusteringen kan henføres til opjusterede forventninger til aktiviteten på bolig- og lånemarkedet.

Øvrige indtægter (19,1 mia. kr.) er opjusteret med 1,2 mia. kr. Indtægterne fra overskudsdeling i Nordsøen er opjusteret med 0,3 mia. kr. på grund af en forventet højere oliepris. Desuden er budgetreguleringen på finanslovens §35 vedrørende omlægning af statslige aktiver forhøjet med 1 mia. kr., mens der er indbudgetteret yderligere aktieudbytter fra DSB og Post Danmark på i alt 0,3 mia. kr. Omvendt er indtægter i form af kurstab mv. (netto) fra køb og salg af egne værdipapirer nedjusteret med godt 0,4 mia. kr.

Finanslovaftalernes virkning på statens indtægter i 2005

Finanslovaftalerne forbedrer isoleret set statens indtægter i 2005 med ca. 0,2 mia. kr., jf. tabel 3.10. Forbedringerne kan henføres til øgede udbytter fra DSB og PostDanmark samt en overførsel fra Hypotekbankens reserver.

3. Statens finanser

Tabel 3.10. FL05-aftalernes virkning på statens indtægter i 2005

Mia. kr.	
Nedsættelse af jordskatterne	-0,2
Nedsættelse af statslig bundskat	-0,2
Afgiftsjusteringer (cigaretter, alkoholsodavand, øl og vin)	-0,0
Rygeafvænnning	-0,0
Nedsættelse af retsafgifter mv.	-0,1
DSB merudbytte	0,1
Udbytte fra PostDanmark	0,2
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,4
FL-aftaler i alt	0,2 ¹⁾

- 1) Hertil kommer en overførsel fra Hypotekbankens reserver på 1,8 mia. kr. og indtægter fra stiftertilgodehavendet i København Havn på 0,7 mia. kr., der bidrager til opbygning af Højteknologifonden og Fonden til finansiering af øgede uddelingsmuligheder for Danmarks Grundforskningsfond.

Finanslovaftalerne for 2005 indeholder endvidere en række skattenedsættelser. Jordskatterne nedsættes svarende til effekten af bortfald af EU-landbrugsstøtte. Desuden nedsættes den statslige bundskat for at kompensere for den kommunale skattestigning i 2005. Dertil kommer nedsættelse af retsafgifterne og skattefritagelse for arbejdsgiverbetalt rygeafvænnning, når behandlingen tilbydes alle virksomhedens medarbejdere som et led i virksomhedens generelle personalepolitik.

Endelig foretages en forhøjelse og omlægning af cigaretafgiften, en ligestilling af afgiften på forskellige typer alkoholsodavand, en nedsættelse af emballageafgiften på alkoholsodavand samt en nedsættelse af afgiften på øl og vin.

Samlet set er aftalerne om finansloven for 2005 omtrent statsfinansielt neutrale i 2005, jf. ovenfor.

3.4. Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at falde med 2,5 pct.enheder i 2005 og 1,4 pct.enheder i 2004, jf. tabel 3.11. I forhold til 2002 er der samlet set tale om et fald på 5,4 pct.enheder. Korrigeret for statslige genudlån skønnes faldet fra 2002 til 2005 at udgøre 5,7 pct.enheder.

Tabel 3.11. Statsgælden, 2002-2005

Nominel statsgæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)	2002	2003	2004	2005
Indenlandsk gæld	624,9	611,0	598,2	585,2
Udenlandsk gæld	83,7	83,9	84,0	86,3
Nettogæld til Nationalbanken ¹⁾	-46,0	-40,9	-30,0	-30,0
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning	-141,4	-138,7	-135,8	-135,5
Værdi af øvrige fondes statsobligationsbeholdning ²⁾	-	-	0,0	-4,0
Samlet statsgæld	521,3	515,3	516,4	502,0
Udestående genudlån ³⁾	12,5	14,7	18,0	18,9
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån	508,8	500,6	498,4	483,1
Samlet statsgæld i pct. af BNP	38,3	36,8	35,4	32,9
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	37,4	35,8	34,2	31,7

- 1) Nettogæld til Nationalbanken i 2002 er opgjort i henhold til statsregnskabet for 2002, mens nettogælden for 2003-2005 er opgjort i henhold til Nationalbankens månedsbalance.
- 2) Højteknologifonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond.
- 3) Genudlån til de statsgaranterede enheder Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån mv., der fremgår af *tabel 3.12*.

Opgjort nominelt, dvs. i mia. kr., skønnes statsgælden at udgøre 516,4 mia. kr. i 2004 og 502,0 mia. kr. i 2005.

Faldet i statsgælden skønnes således til knap 14½ mia. kr. i 2005, selv om overskuddet på statens løbende drifts- anlægs- og udlånssaldo (DAU-saldoen) isoleret set tilsiger en nedbringelse af statsgælden med ca. 23½ mia. kr., *jf. tabel 3.12*. Tilsvarende skønnes statsgælden at stige godt 1 mia. kr. fra 2003 til 2004 på trods af, at DAU-saldoen isoleret set tilsiger en gældsnedbringelse på ca. 10½ mia. kr.

3. Statens finanser

Tabel 3.12. DAU, nettokassesaldo og ændring i statsgæld, 2002-2004

Mia. kr. (årets priser)	2003	2004		2005	
	Regnsk.	Aug.	Dec.	Aug.	Dec.
DAU-saldo	12,4	2,8	10,6	20,5	23,4
Genudlån m.v.	-0,8	-3,5	-4,8	-4,2	-4,0
Beholdningsbevægelser m.v.	-4,8	-2,8	-2,8	0,3	-0,7
Nettokassesaldo	6,9	-3,4	2,9	16,6	18,7
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-6,9	3,4	-2,9	-16,6	-18,7
Kurseffekter ved lånoptagelse og ved nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond	0,8	4,1	4,1	5,2	4,3
Ændring i statsgæld (år til år)	-6,1	7,5	1,2	-11,4	-14,4

Forskellen mellem overskuddet på statens løbende drifts- anlægs- og udlånsaldo og nedbringelsen af statens gæld i både 2004 og 2005 kan henføres til beholdningsbevægelser m.v., genudlån m.v. samt kurseffekter ved lånoptagelse og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond.

DAU-saldoen er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter i året, som ikke nødvendigvis tidsmæssigt er sammenfaldende med statens faktiske betalinger. Det er imidlertid betalingsstrømmen, dvs. likviditetseffekten af budgettet, som har betydning for ændringen i statsgælden i det enkelte år. Bogførte indtægter og udgifter på DAU-saldoen uden likviditetsvirkning – de såkaldte beholdningsbevægelser og periodiseringer, herunder virkningen af tilsagnsbudgettering, periodisering af renter samt fordelte emissionskurstab – bevirker, at der i forhold til DAU-saldoen skal fratrækkes skønnet 2,8 mia. kr. i 2004 for at finde likviditetsvirkningen og dermed bidraget til ændringen i statsgælden i 2004. I 2005 forventes gældsnedbringelsen mindsket med 0,7 mia. kr. i forhold til DAU-saldoen som følge af en negativ likviditetsvirkning fra beholdningsbevægelser og periodiseringer.

Øgede statslige udlån giver anledning til et øget statsligt likviditets- og lånebehov, som ikke indgår i DAU-saldoen. Hovedparten udgøres af genudlån til Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund samt fra 2004 til Danmarks Skibskreditfond.

Omfanget af genudlån m.v. forventes i 2004 at blive på godt 4,8 mia. kr., hvilket er en opjustering på 1,3 mia. kr. i forhold til augustskønnet, primært som følge af øgede genudlån til Ørestadsselskabet I/S og A/S Øre-

sund. I 2005 ventes genudlån m.v. at andrage 4 mia. kr., heraf knap 2½ mia. kr. i form af udenlandske genudlån i USD til Danmarks Skibskreditfond.

Genudlånene påvirker den opgjorte statsgæld, selvom der er tale om en parallel ændring i statens aktiver og passiver. Det skyldes, at statsgælden i udgangspunktet er et bruttogældsbegreb, hvori der kun modregnes enkelte statslige aktiver. I takt med, at lånene tilbagebetales af selskaberne, vil afdragene omvendt bidrage til en større nedbringelse af statsgælden, end overskuddet på DAU-saldoen umiddelbart tilsiger. Selskaberne afholder selv renteudgifterne ved genudlånene. For så vidt angår genudlån til de statsgaranterede selskaber er statens risiko ved øget udlån uændret, da staten i forvejen garanterer for selskabernes låntagning.

I 2005 skønnes nettokassesaldoen, der angiver likviditetseffekten af statens budget opgjort som forskellen mellem statens ind- og udbetalinger, at udvise et overskud på 18,7 mia. kr. Det er en forbedring på godt 2 mia. kr. siden augustvurderingen som følge af dels en forbedring af DAU-saldoen på 3 mia. kr. og dels et øget likviditetstræk fra beholdningsbevægelser på 1 mia. kr.

I 2004 skønnes nettokassesaldoen at udvise et overskud på 2,9 mia. kr. mod et skønnet underskud på 3,4 mia. kr. i august. Når nettokassesaldoen i 2004 nu er øget knap 6½ mia. kr. i forhold til augustvurderingen på trods af øget skønnet likviditetstræk fra genudlån på 1,3 mia. kr., skyldes det, at DAU-saldoen skønnes 7,8 mia. kr. højere end i august.

En positiv nettokassesaldo indebærer et tilsvarende negativt nettofinansieringsbehov og dermed i udgangspunktet en tilsvarende reduktion af statsgælden. Nettokassesaldoen på 18,7 mia. kr. i 2005 tilsiger således umiddelbart en gældsnedbringelse af samme størrelsesorden i 2005, men som følge af kurseffekter på i alt 4,3 mia. kr. skønnes statsgælden at falde med 14,4 mia. kr. i 2005.

I 2004 skønnes nettokassesaldoen til 2,9 mia. kr. og med skønnede kurseffekter på 4,1 mia. kr. forventes statsgælden at stige med 1,2 mia. kr.

Kurseffekterne vedrører emissionskurstab eller -gevinster ved den løbende lånoptagelse og Den Sociale Pensionsfonds nettokøb af obligationer. Da statsgælden opgøres nominelt, har emissionskurstab ved udstedelse betydning for gældsudviklingen. Emissionskurstab i både 2004 og 2005

3. Statens finanser

skønnes isoleret set at bidrage til øget gæld, hvilket skyldes, at den statslige lånoptagelse forventes at ske til under kurs 100. Kurstab eller -gevinster afhænger af statspapirenes kuponrente og renteniveauet i det enkelte år, idet en kurs under 100 afspejler, at kuponrenten på årets udstedelser er lavere end den tilsvarende effektive markedsrente. Emissionskurstabet slår dermed fuldt igennem og mindsker gældsnedbringelsen opgjort nominelt i udstedelsesåret.

Derimod påvirkes DAU-saldoen ikke fuldt ud af emissionskurstabet i udstedelsesåret. Emissionskurstabet fordeles over lånenes løbetid som en omkostning over DAU-saldoen på linje med omkostninger ved de nominelle kuponrentebetalinger. Dermed sikres, at renteomkostninger svarende til den årlige effektive rente (den nominelle rente plus fordelte emissionskurstab) indgår på DAU-saldoen i hele lånets løbetid.

Statens samlede finansieringsbehov (bruttofinansieringsbehovet) udgøres af statens nettofinansieringsbehov tillagt afdrag på statsgælden inklusive nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond, Højteknologifonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond. Bruttofinansieringsbehovet ventes i 2005 at udgøre 91,9 mia. kr. Heraf skønnes den indenlandske låntagning at udgøre 74,7 mia. kr. Det udenlandske lånebehov ventes at udgøre 17,2 mia. kr. i 2005 inklusive låntagning til finansiering af udenlandske genudlån, *jf. tabel 3.13*.

I 2004 ventes bruttofinansieringsbehovet at udgøre 109,9 mia. kr., hvoraf godt 99,0 mia. kr. dækkes via låntagning og resten af et træk på statens konto i Nationalbanken på knap 11 mia. kr. Den indenlandske låntagning i 2004 skønnes at udgøre 82,9 mia. kr., og den udenlandske låntagning skønnes at udgøre 16,1 mia. kr.

Tabel 3.13. Bruttofinansieringsbehov og statens låntagning, 2003-2005

Mia. kr. (årets priser)	2003		2004		2005	
	Regnsk.	Aug.	Dec.	Aug.	Dec.	
Nettofinansieringsbehov	-6,9	3,4	-2,9	-16,6	-18,7	
Indenlandsk nettofinansieringsbehov ¹⁾	-6,9	2,9	-3,5	-19,1	-20,9	
Udenlandsk nettofinansieringsbehov ²⁾	-	0,6	0,5	2,4	2,3	
Afdrag på statsgæld i alt:	123,5	108,6	112,8	102,3	110,6	
Indenlandsk statsgæld ³⁾	106,3	92,6	96,8	94,2	95,7	
Udenlandsk statsgæld	17,1	16,1	16,1	8,1	15,0	
Bruttofinansieringsbehov ⁴⁾	116,6	112,1	109,9	85,6	91,9	
Låntagning:						
Indenlandsk låntagning	94,1	85,0	82,9	75,2	74,7	
Udenlandsk låntagning	17,0	16,1	16,1	10,5	17,2	
Træk på statens konto i Nationalbanken ⁵⁾	5,5	10,9	10,9	-	0,0	

- 1) Det indenlandske nettofinansieringsbehov udgøres af DAU-saldoen fratrukket genudlån m.v. og beholdningsbevægelser m.v., eksklusiv udenlandske genudlån.
- 2) Det udenlandske nettofinansieringsbehov udgøres af udenlandske udlån til Danmarks Skibskreditfond.
- 3) Inkluderer afdrag på statens kort- og langfristede obligationsgæld, samt nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond, Højteknologifonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond.
- 4) Udenlandske genudlån i henholdsvis 2004 og 2005 er "talt dobbelt" i bruttofinansieringsbehovet. Det skyldes en budgetteknisk effekt som følge af den valgte finansiering af det udenlandske (dollar-denominerede) genudlån, idet staten forventer at swappe indenlandsk lån til dollar. Da statens betaling af krone-hovedstolen til swap-modparten i statsregnskabet regnes som et afdrag på den indenlandske statsgæld, indgår genudlånet både via det indenlandske bruttofinansieringsbehov og det udenlandske bruttofinansieringsbehov (fra det udenlandske nettofinansieringsbehov).
- 5) Trækket på statens konto i Nationalbanken i 2003 er opgjort i henhold til statsregnskabet. Tallet stemmer ikke fuldt ud overens med Nationalbankens regnskab.

Fordelingen af den statslige låntagning er fastlagt i normen for statens låntagning. Ifølge den indenlandske norm for statens låntagning dækkes det indenlandske bruttofinansieringsbehov (summen af afdrag på den indenlandske statsgæld og det statslige indenlandske nettofinansieringsbehov) som udgangspunkt via udstedelser af indenlandske statspapirer og eventuelt træk på statens konto i Nationalbanken.

Den udenlandske norm indebærer, at der normalt optages udenlandske lån svarende til det udenlandske bruttofinansieringsbehov. Igennem en årrække har det udenlandske bruttofinansieringsbehov været lig afdragene

3. Statens finanser

på den udenlandske statsgæld og i overensstemmelse med normen har den udenlandske statsgæld derfor været konstant. I 2005 er der som følge af udenlandske genudlån i USD til Danmarks Skibskreditfond på knap 2½ mia. kr. et udenlandsk nettofinansieringsbehov, og i overensstemmelse med den udenlandske norm er det udenlandske bruttofinansieringsbehov derfor omtrent tilsvarende større end afdragene på den udenlandske statsgæld i 2005.

Udviklingen i statsgælden afspejles i en vis udstrækning i udviklingen i den offentlige ØMU-gæld, *jf. tabel 3.14*. ØMU-gælden er som statsgælden et bruttogældsbegreb, der primært omfatter statens og kommunernes obligationsgæld. Herudover korrigeres for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gældskvoten – ØMU-gælden målt som andel af BNP – skønnes at falde 8½ pct.enheder i perioden 2002 til 2005. Korrigeres for genudlån til de statsgaranterede enheder Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund skønnes faldet til knap 9 pct.enheder.

Tabel 3.14. ØMU-gælden, 2002-2005

Nominel gæld ultimo året, mia. kr. (årets priser)	2002	2003	2004	2005
Staten:				
Indenlandsk gæld	624,9	611,0	598,2	585,2
Udenlandsk gæld	83,7	83,9	84,0	86,3
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-113,1	-118,1	-119,7	-120,4
Øvrige фонде			0,0	-4,0
Øvrige statslige poster	6,5	0,2	1,1	0,4
Kommuner:				
Samlet gæld	66,4	70,2	70,2	70,2
Beholdning af statsobligationer	-4,2	-5,3	-5,3	-5,3
Sociale kasser og фонде (ATP):				
Beholdning af statsobligationer mv.	-21,4	-17,1	-21,2	-21,8
Samlet ØMU-gæld ¹⁾	642,8	624,8	607,4	590,6
Udestående genudlån ²⁾	12,5	14,7	18,0	18,9
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån	630,3	610,2	589,4	571,7
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	47,2	44,7	41,6	38,7
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	46,3	43,6	40,4	37,5

1) I august blev ØMU-gælden opgjort ekskl. ATP.

2) Genudlån til de statsgaranterede enheder Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån mv., der fremgår af *tabel 3.12*.

Det større fald i ØMU-gælden set i forhold til statsgælden fra 2003 til 2004 kan primært henføres til den statslige porteføljeomlægning i form af en samtidig nedbringelse af statens indestående på kontoen i Nationalbanken og den indenlandske obligationsgæld som følge af en forbedret likviditetsstyring i staten. Statens indestående i Nationalbanken modregnes ikke i ØMU-gælden, og en nedbringelse af indeståendet muliggør øget nedbringelse af statens obligationsgæld.

Hverken udviklingen i ØMU-gælden eller i statsgælden kan give et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser, idet gældsbegreberne ikke på tilstrækkelig vis omfatter statslige og kommunale finansielle aktiver eller inddrager virkningen af fremtidige nettoforpligtigelser, jf. *Økonomisk Redegørelse*, december 2004.

3. Statens finanser

3.5. De statslige udgifters sammensætning i 2005

På finansloven for 2005 er der samlet set budgetteret med statslige udgifter på 457 mia. kr., *jf. tabel 3.15.*

Indkomstoverførslerne udgør langt hovedparten af statens udgifter og er budgetteret til ca. 227½ mia. kr. svarende til ca. 50 pct. af de samlede statslige udgifter på finansloven for 2005.

Den næststørste udgiftskategori er driftsudgifterne – herunder især udgifter til løn samt køb af varer og tjenesteydelser – på ca. 89½ mia. kr., hvilket svarer til knap 20 pct. af statens udgiftsbudget.

Tabel 3.15. Statens udgifter i 2005

	Mia. kr.	Andel i pct.
Indkomstoverførsler	227,6	49,8
Driftsudgifter	89,6	19,6
Bloktilskud til kommuner mv.	58,1	12,7
Renter af statsgæld mv.	34,2	7,5
Øvrige udgifter	27,0	5,9
EU-bidrag	16,3	3,6
Anlægsudgifter	4,2	0,9
I alt	457,0	100,0

Note: Den valgte fordeling af udgifterne følger ikke det statslige rammesystem fuldt ud. Børnefamilieydelsen er placeret under indkomstoverførslerne på linje med nationalregnskabs kateogisering. Driftsudgifterne er afgrænset som statens driftsramme. Bloktilskud til kommuner er inklusive budgetterede udgifter i tilknytning til overgangsordningen vedrørende indførelse af grundtakstmodel. Øvrige udgifter omfatter blandt andet ulandsbistand og erhvervstilskud.

Bloktilskud til kommuner mv. udgør ca. 58 mia. kr. eller knap 13 pct. af de samlede statslige udgifter. Renter af statsgæld udgør godt 34 mia. kr. eller ca. 7½ pct. af de samlede udgifter, mens øvrige udgifter – herunder blandt andet ulandsbistand og diverse tilskud mv. – udgør ca. 27 mia. kr. svarende til en andel på knap 6 pct.

Endelig udgør Danmarks EU-bidrag knap 16½ mia. kr. svarende til omtrent 3½ pct. af statens udgifter i 2004, mens anlægsudgifterne udgør ca. 1 pct.

Nedenfor gives en mere detaljeret oversigt over udgiftssammensætningen for indkomstoverførsler og driftsudgifter – de to største poster på statens udgiftsbudget.

Indkomstoverførsler

Statens udgifter til indkomstoverførsler udgør som nævnt ovenfor ca. 227½ mia. kr., *jf. tabel 3.16*. Udgifterne til folkepension er budgetteret til ca. 72 mia. kr. på FL05. Det svarer til knap 32 pct. af samtlige statslige udgifter til indkomstoverførsler. Før tidspensionen, efterlønnen og A-dagpenge er andre store udgiftsposter, hvor blandt andet før tidspensionen med godt 21 mia. kr. udgør ca. 9 pct. af de samlede udgifter til indkomstoverførsler.

3. Statens finanser

Tabel 3.16. Statens udgifter til indkomstoverførsler i 2005

	Mia. kr.	Andel i pct.
Folkepension	71,9	31,6
Efterløn	24,9	10,9
A-dagpenge	20,6	9,1
Førtidspension	21,2	9,3
Børnefamilieydelse	13,0	5,7
Tjenestemandspensioner	13,0	5,7
Stipendier (SU)	9,9	4,4
Aktivering ¹⁾	8,7	3,8
Barseldagpenge	8,5	3,7
Boligstøtte	7,2	3,2
Sygedagpenge	6,0	2,6
Kontanthjælp	5,4	2,4
Revalidering	2,3	1,0
Løntilskud til fleks- og skånejob	3,4	1,5
Børnetilskud mv.	2,3	1,0
Godtgørelse til voksen- og efteruddannelse, herunder SVU	1,7	0,8
Overgangsydelse	0,5	0,2
Elevstøtte/skoleydelse	1,0	0,4
Personlige tillæg og varmetillæg	0,9	0,4
Resterende indkomstoverførsler ²⁾	5,3	2,3
Indkomstoverførsler i alt	227,6	100,0

Note: Afgrænsningen af indkomstoverførslerne stemmer ikke fuldstændig overens med afgrænsningen i nationalregnskabet. For visse ordninger, f.eks. førtidspension, kontanthjælp og sygedagpenge, er der også kommunale udgifter. Af tabellen fremgår kun de statslige udgifter.

- 1) Afgrænset som den del af den aktive arbejdsmarkedspolitik, der er opført på statens overførselsbudget.
- 2) Omfatter blandt andet udgifter til børnepasningsorlov, introduktionsydelse, delpension og besættelsestidens ofre.

Driftsudgifter

Statens driftsudgifter – afgrænset som driftsrammen – er budgetteret til ca. 89½ mia. kr. på FL05, jf. tabel 3.17.

Udgifterne til Forsvaret og Hjemmeværnet på 17 mia. kr. eller ca. 19 pct. af driftsudgifterne udgør den største post på statens driftsramme. En anden stor udgiftspost er videregående uddannelser og forskning på 16 mia.

kr. svarende til ca. 18 pct. af driftsrammen. Af øvrige store poster på driftsrammen kan nævnes ungdomsuddannelser, departementer/centralstyrelser mv. og politi.

Tabel 3.17. Statens driftsudgifter i 2005

	Mia. kr.	Andel i pct.
Forsvar og Hjemmeværnet	17,0	19,0
Videregående uddannelser, forskning mv.	16,0	17,9
Politi	7,1	7,9
Departementer/centralstyrelser mv.	6,2	6,9
Erhvervsrettede ungdomsuddannelser	5,9	6,6
ToldSkat	4,8	5,4
Kriminalforsorg og retsvæsen	3,7	4,1
Trafikområdet	3,6	4,0
Kulturområdet	2,9	3,3
AMU, åben uddannelse, folkeoplysning mv.	2,5	2,7
Grundskolen	2,2	2,5
Gymnasiale uddannelser	2,2	2,5
Aktivering af forsikrede ledige ¹⁾	1,8	2,0
Fødevarerområdet	1,6	1,8
Arbejdsmarkedsservice mv.	1,5	1,7
Miljøområdet	0,9	1,0
Momsreserve ²⁾	5,6	6,3
Resterende driftsudgifter	4,1	4,6
Driftsudgifter i alt	89,6	100,0

Note: Opgørelsen er baseret på statens driftsramme med udgangspunkt i finanslovens aktivitetsområder.

- 1) Afgrænset som den del af den aktive arbejdsmarkedspolitik, der er opført på statens driftsramme.
- 2) Statsinstitutionernes udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms afholdes ved træk på momsreserven, jf. finanslovens §35.

4 Offentlige finanser og finanspolitikken

- *Overskuddet på de samlede offentlige finanser skønnes til ca. 22 mia. kr. i 2004 og 25½ mia. kr. i 2005. Det svarer til 1,5 pct. af BNP i 2004 og 1,7 pct. af BNP i 2005.*
- *I forhold til augustvurderingen er overskuddet opjusteret med 4½ mia. kr. i 2004, men nedjusteret med 4¼ mia. kr. i 2005. Det større overskud i 2004 følger især af et forventet større provenu fra pensionsafkastskatten, mens nedjusteringen i 2005 skyldes opjusterede skøn for de offentlige udgifter.*
- *Et første summarisk skøn for 2006, der overvejende beror på beregningstekniske forudsætninger, viser et offentligt overskud på ca. 26¾ mia. kr. svarende til 1,7 pct. af BNP.*
- *Målt ved finanseffekten skønnes finanspolitikken at bidrage ekspansivt til den økonomisk aktivitet i 2004 svarende til 0,5 pct. af BNP. Lempelsen kan især henføres til nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst med knap 10 mia. kr.*
- *I 2005 skønnes et neutralt bidrag fra finanspolitikken til den økonomiske aktivitet.*
- *Ekskl. bidraget fra Forårspakkens suspension af SP-indbetalingerne skønnes overskuddene på den strukturelle saldo i pct. af BNP til 1,2 i 2004 og 1,3 i 2005. I 2006 er den strukturelle saldo beregningsteknisk opgjort til 1,3 pct. af BNP.*

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

4.1. Offentlige finanser

Skønnet for de offentlige finanser i 2004 og 2005 er baseret på den seneste vurdering af dansk økonomi, jf. *Økonomisk Redegørelse*, december 2004.

Skønnet for 2004 bygger endvidere på de ministerielle rammeredegørelser for den statslige udgiftsudvikling og en vurdering af den kommunale udgiftsudvikling på baggrund af indberettede oplysninger til og med 3. kvartal 2004. De nye skøn for de offentlige finanser i 2005 afspejler finansloven og de kommunale budgetter for 2005.

De kommunale budgetter for 2005 afspejler en overskridelse af den aftalte vækstramme for det kommunale forbrug på godt 1½ mia. kr., som beregningsteknisk er indarbejdet i skønnet for det offentlige forbrug i 2005.

Regeringen er i dialog med de kommunale parter om løsninger, der kan understøtte, at den kommunale forbrugsudvikling i 2005 afspejler aftalegrundlaget fra juni 2004.

Skønnet for 2006 beror overvejende på beregningstekniske forudsætninger, herunder blandt andet en forudsat real vækstrate i det offentlige forbrug på 0,5 pct. og i de offentlige investeringer på 1,0 pct.

I forhold til augustvurderingen har Danmarks Statistik revideret tallene for de offentlige finanser i 2003, hvilket har medført en reduktion af det offentlige overskud på knap 2½ mia. kr. til i alt godt 14½ mia. kr., jf. *tabel 4.1.*

Tabel 4.1. Saldoen på de offentlige finanser, 2000-2006

Mia. kr. (årets priser)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
August	32,5	37,5	21,2	16,9	17,4	29,7	-
December	32,5	37,5	21,2	14,6	21,9	25,5	26,8
Heraf: Stat og kommuner	13,2	15,5	7,7	-0,9	10,5	12,7	14,2
Sociale kasser og fonde ¹⁾	19,3	22,1	13,4	15,5	11,4	12,7	12,6
December (pct. af BNP)	2,5	2,8	1,6	1,0	1,5	1,7	1,7

1) ATP-fonden, A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Nedrevisionen skyldes, at der på baggrund af de slutlignede selvangivelser er opgjort et lavere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag i 2003. Nedrevisionen bærer ikke med over i de nye skøn for 2004-2006,

idet der allerede i augustvurderingen blev taget højde for de nye oplysninger i skønnene for 2004 og 2005.

Med de reviderede tal er der i 2003 opgjort et underskud på statens og kommunernes finanser på knap 1 mia. kr., mens der er opgjort et overskud i de sociale kasser og fonde på 15½ mia. kr.

I 2004 ventes et overskud på de samlede offentlige finanser på ca. 22 mia. kr. eller 1,5 pct. af BNP, og overskuddet skønnes at vokse til 25½ mia. kr. i 2005 og ca. 26¾ mia. kr. i 2006 svarende til 1,7 pct. af BNP i begge år.

Den ventede forøgelse af overskuddet fra 2003 til 2004 kan primært henføres til provenuet fra pensionsafkastskatten, der skønnes at stige med knap 8 mia. kr. fra 2003 til 2004.

Fra 2004 til 2005 og 2006 skal den skønnede stigning i overskuddet navnlig ses i sammenhæng med den ventede bedring af konjunkturerne, herunder højere beskæftigelse og lavere ledighed, samt lavere nettorentudgifter.

Det strukturelle offentlige overskud skønnes at udgøre ca. 1¼ pct. af BNP i årene 2004-2006, når bidraget fra Forårspakkens suspension af SP-indbetalingerne i 2004 og 2005 ikke medregnes, *jf. afsnit 4.3*. Endvidere skønnes finanspolitikens stramhedsgrad i 2004 og 2005 at være på linje med vurderingen i august, *jf. afsnit 4.2*.

Ændringer i forhold til vurderingen i august 2004

Den offentlige saldo er opjusteret med 4½ mia. kr. i 2004, men nedjusteret med 4¼ mia. kr. i 2005 i forhold til augustvurderingen, *jf. tabel 4.2*.

Samlet set er det navnlig den offentlige indtægtsside, der bidrager til opjusteringen af den offentlige saldo i 2004, og den offentlige udgiftsside, der forklarer nedjusteringen af den offentlige saldo i 2005.

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

Tabel 4.2. Ændring af den offentlige saldo i 2004 og 2005 siden august

Mia. kr., årets priser	2004	2005
Pensionsafkastskat	4,0	-3,0
Selskabsskatter	-0,3	0,9
Overskudsdeling fra Nordsø-aktiviteterne	0,2	0,6
Registreringsafgift	1,8	1,9
Moms og øvrige afgifter	0,7	0,4
Personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag	-3,0	-2,4
Indkomstoverførsler	2,0	0,0
Offentligt forbrug	-1,5	-1,9
Offentlige investeringer	0,0	-0,7
Offentlige subsidier	-0,2	-0,7
Nettorenteudgifter og udbytter	0,8	0,9
Andre udgifts- og indtægtsposter	0,0	-0,2
Ændring af den offentlige saldo, i alt	4,5	-4,2

Note: Negative tal angiver saldoforværringer i form af øgede udgifter eller reducerede indtægter, mens positive tal svarer til saldoforbedringer som følge af lavere udgifter eller højere indtægter.

Justeringer af provenuet fra pensionsafkastskatten yder et væsentligt bidrag til forklaring af saldoændringerne siden august. Opjusteringen af provenuet i 2004 er primært afledt af et større obligationsafkast, mens nedjusteringen af provenuet i 2005 navnlig følger af et forventet lavere aktieafkast.

Et større selskabsskatteprovenu og flere indtægter fra overskudsdelingen af Nordsø-aktiviteterne trækker isoleret set i retning af et større overskud i 2005. Merindtægterne skyldes navnlig en opjustering af olieprisskønnet.

Afledt af den forventede vækst i bilkøbet i 2004 og 2005 skønnes et større provenu fra registreringsafgiften, hvilket isoleret set medvirker til saldoforbedringer på knap 2 mia. kr. i begge år. Opjusteringer af provenuet fra moms og øvrige afgifter bidrager også til større overskud i begge år.

I modsat retning trækker betydelige nedjusteringer af provenuet fra personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag i begge år, der primært følger af det forventede lavere niveau for beskæftigelsen med afsæt i det faktiske forløb i 2004 end skønnet i august.

Udgifterne til indkomstoverførsler er nedjusteret med 2 mia. kr. i 2004, hvilket medvirker til saldoopjusteringen. Det lavere udgiftsskøn kan henføres til en række områder, herunder sociale pensioner, efterløn, aktiveringsydelse og revalidering.

Opjustering af de offentlige forbrugsudgifter bidrager isoleret set til en nedjustering af det offentlige overskud på 1½ mia. kr. i 2004 og knap 2 mia. kr. i 2005. Med afsæt i indberettede oplysninger om den kommunale udgiftsudvikling til og med 3. kvartal 2004 skønnes der et merforbrug i 2004. Også den offentlige beskæftigelse er vokset mere end ventet, og i lyset heraf er skønnet for den offentlige beskæftigelsesvækst opjusteret med 2.000 personer til i alt 4.000 personer i 2004. Nationalregnskabet viser et aftagende forløb i det offentlige forbrug til og med 3. kvartal 2004, men det skønnes, at forbrugsudviklingen er undervurderet i nationalregnskabet i 2004, herunder især den offentlige lønsumsudvikling.

I 2005 kan opjusteringen af de offentlige forbrugsudgifter navnlig henføres til, at kommuner og amters budgetter for 2005 afspejler et merforbrug i forhold til kommuneaftalerne fra juni 2004, jf. også ovenfor.

I forlængelse heraf skal opjusteringen af de offentlige investeringsudgifter i 2005 på knap ¾ mia. kr. også primært ses i sammenhæng med forventede merudgifter ifølge de kommunale budgetter for 2005.

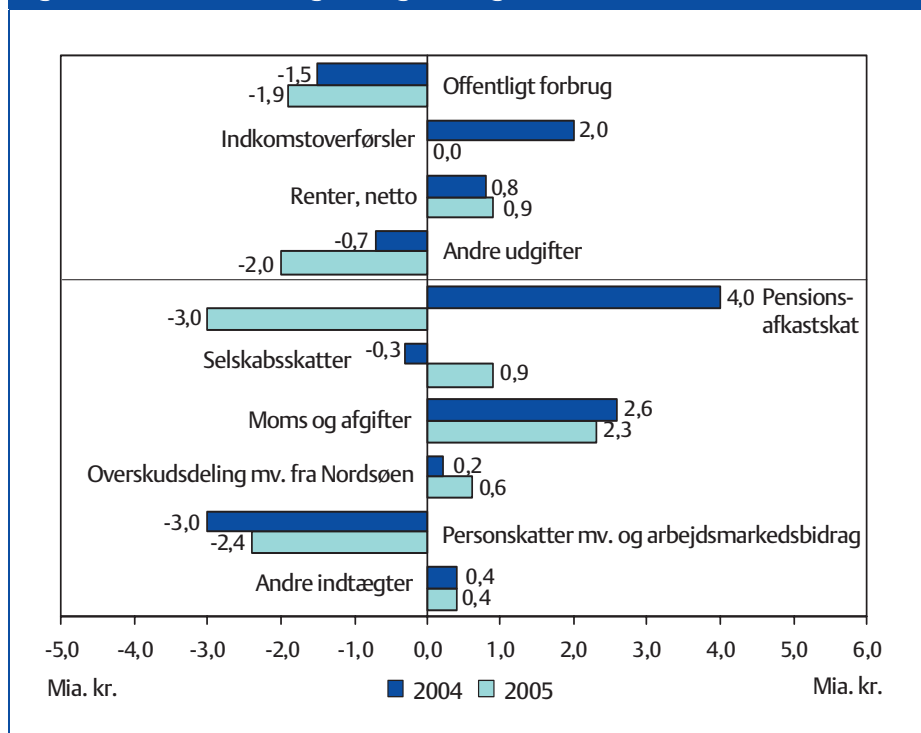
Navnlig i lyset af en forventet kraftigere vækst i tilskud til fleksjob er de offentlige subsidieudgifter opjusteret, hvilket også bidrager til at reducere overskuddet i begge år.

Omvendt medvirker lavere nettorenteudgifter isoleret set til en forbedring af saldoen på knap 1 mia. kr. i begge år sammenlignet med augustskønnet.

De væsentligste ændringer i skønnene for 2004 og 2005 er angivet i *figur 4.1*, og der henvises til en nærmere kommentering i *boks 4.1*.

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

Figur 4.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2004-2005

Note: Negative tal angiver saldoforværringer i form af øgede udgifter eller reducerede indtægter, mens positive tal svarer til saldoforbedringer som følge af lavere udgifter eller forøgede indtægter.

Boks 4.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2004 og 2005

De væsentligste ændringer siden augustvurderingen kan opsummeres på følgende vis:

Det *offentlige forbrug* er opjusteret med 1½ mia. kr. i 2004 og knap 2 mia. kr. 2005. Opjusteringen skyldes navnlig forventede merudgifter i amter og kommuner med afsæt i indberettede oplysninger til og med 3. kvartal 2004 samt de kommunale budgetter for 2005. Realvæksten i det offentlige forbrug er på den baggrund opjusteret til 0,7 pct. i 2004 og 0,6 pct. i 2005, mens der i august blevet skønnet vækstrater på 0,3 pct. i 2004 og 0,5 pct. i 2005. Lægges det til grund, at den kommunale udgiftsudvikling i 2005 bringes i overensstemmelse med aftalegrundlaget fra juni 2004, udgør realvæksten 0,2 pct. i 2005, hvilket skal ses i forhold til, at niveauet for det offentlige forbrug i 2004 er opjusteret, og at skønnet herfor er omgivet af større usikkerhed end normalt. Med afsæt i beskæftigelsesudviklingen i løbet af 2004 er væksten i den offentlige beskæftigelse opjusteret med 2.000 personer til i alt 4.000 personer i 2004. Den skønnede beskæftigelsesvækst på 2.500 personer i 2005 er uændret i forhold til augustvurderingen.

De *offentlige investeringer* er opjusteret med knap ¾ mia. kr. i 2005. Opjusteringen skyldes især, at de kommunale budgetter for 2005 afspejler merudgifter til investeringer på godt ½ mia. kr. Dertil kommer en mindre opjustering som følge af, at finanslovsaftalen for 2005 omfatter et større investeringsomfang end forudsat i august, der primært vedrører indkøb af nyt udstyr til kræftbehandling. Realvæksten i de offentlige investeringer er på den baggrund opjusteret fra 2,0 til 4,7 pct. i 2005.

De offentlige udgifter til *indkomstoverførsler* er nedjusteret med 2 mia. kr. i 2004. Nedjusteringen skyldes blandt andet lavere udgifter til sociale pensioner på ca. ½ mia. kr. baseret på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger. Udgifterne til efterløn er endvidere nedjusteret med knap ½ mia. kr. i lyset af et nedsat skøn for modtagerantallet samt en nationalregnskabs-teknisk begrundet revision, der omfatter overførsel af udgifterne til den skattefri efterlønspræmie til de offentlige kapitaludgifter. Dertil kommer en nedjustering af udgifterne til aktiveringsydelse på knap ¾ mia. kr. i lyset af et lavere aktiveringsomfang end ventet i august, og en nedjustering af udgifterne til revalideringsydelse på knap ¼ mia. kr. afledt af et lavere skøn for antal modtagere. Det omtrent uændrede skøn for de samlede udgifter til indkomstoverførsler i 2005 dækker over en række modsatrettede justeringer, herunder en nedjustering af udgifterne til ATP-pension på knap 1 mia. kr., en opjustering af de sociale pensioner på knap ¾ mia. kr. blandt andet afledt af finanslovsaftalen om udvidelse af den supplerende pensionsydelse og en opjustering af udgifterne til aktiveringsydelse med godt ¼ mia. kr. som følge af et forventet større aktiveringsomfang.

De *offentlige subsidier* er opjusteret med knap ¼ mia. kr. i 2004 og knap ¾ mia. kr. i 2005, hvilket primært følger af en kraftigere vækst i tilskud til fleksjob end ventet i august. I 2005 skønnes et større aktiveringsomfang desuden at bidrage til merudgifter, mens et lavere kontrakttilskud til DSB afledt af forsinkelser af IC4-tog omvendt medfører mindreudgifter.

Øvrige udgifter er opjusteret med ca. ½ mia. kr. i begge år. I 2004 skyldes opjusteringen blandt andet en nationalregnskabs-teknisk begrundet overførsel af udgifterne til den skattefri efterlønspræmie til de offentlige kapitaludgifter, jf. oven for. I 2005 skal opjusteringen ses i sammenhæng med et højere skøn for udgifterne til den skattefri efterlønspræmie.

Nettorenteudgifter og udbytter er nedjusteret med godt ¾ mia. kr. i 2004 og knap 1 mia. kr. i 2005. Nedjusteringen i 2004 skyldes navnlig en opjustering af fondenes renteindtægter, mens nedjusteringen i 2005 primært skyldes større udbytter mv. fra de statslige selskaber, herunder udtræk af et stiftertilgodehavende i Københavns Havn A/S på ¾ mia. kr.

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

Boks 4.1. Revision af udgifts- og indtægtsskøn, 2004 og 2005 (fortsat)

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er opjusteret med 4 mia. kr. i 2004 og nedjusteret med 3 mia. kr. i 2005. Opjusteringen af provenuet i 2004 er primært afledt af et større obligationsafkast. Rentestigningen og dermed kurstabet er således ikke indtruffet i 2004 som ventet i august, men skønnes nu udskudt til 2005. I lyset heraf skønnes et lavere obligationsafkast at bidrage til nedjusteringen af provenuet i 2005, der dog især skyldes et forventet lavere aktieafkast.

Selskabsskatteprovenuet er nedjusteret med godt ¼ mia. kr. i 2004 og opjusteret med knap 1 mia. kr. i 2005. Nedjusteringen i 2004 kan primært henføres til en forventet lavere nettorestskatteafregning, mens opjusteringen i 2005 skyldes forventede større provenuer fra kulbrinteskatten og selskabsskatten fra de kulbrinteskattepligtige selskaber i lyset af et højere olieprisskøn.

Indtægterne fra *overskudsdeling fra Nordso-aktiviteterne* er opjusteret med knap ¼ mia. kr. i 2004 og godt ½ mia. kr. i 2005. Opjusteringen skyldes det højere olieprisskøn i begge år.

Provenuet fra *registreringsafgiften* er opjusteret med godt 1¾ mia. kr. i 2004 og knap 2 mia. kr. i 2005 som følge af et skønnet større bilkøb i begge år afledt af den markante vækst i løbet af 2004.

Provenuet fra *moms og øvrige afgifter* er opjusteret med knap ¾ mia. kr. i 2004 og knap ½ mia. kr. i 2005. Opjusteringen i 2004 skal blandt andet ses i sammenhæng med en opjustering af skønnet for de private investeringer og højere skøn for provenuet fra spil-, tinglysnings- og passagerafgifter, mens det især er opjusteringen af den skønnede vækst i det private forbrug, der forklarer opjusteringen i 2005. I modsat retning trækker et forventet lavere proveneru fra grundskylden i 2005, der blandt andet skyldes reduktionen af jordskatterne i medfør af finanslovsaftalen for 2005.

Andre indtægter er opjusteret med knap ½ mia. kr. i begge år, hvilket i 2004 blandt andet vedrører tilbagebetalinger af EU-bidrag og i 2005 et forventet større proveneru fra A-kasse- og efterlønsbidrag.

Udviklingen i udgifts- og skattetrykket

Fra 2001 til 2006 skønnes et fald i det samlede offentlige udgiftstryk på knap 2 pct.enheder, jf. tabel 4.3.

Heraf kan knap 1½ pct.enhed henføres til et forventet fald i renteudgiftstrykket afledt af en lavere gældskvote og lave rentesatser. Endvidere skønnes et lille fald i investeringskvoten samt beskedne fald i de øvrige offentlige udgifter målt i forhold til BNP.

Skattetrykker, opgjort som de samlede skatters andel af BNP, skønnes at blive reduceret med godt 2 pct.enheder fra 2001 til 2006.

Det lavere skattetryk skal blandt andet ses i sammenhæng med et forventet lavere personskattetryk som følge af den sidste indfasning af Pinsepakken i 2002 og personskattenedsættelserne i 2004. Den ventede reduktion af personskattetrykket fra 2005 til 2006 følger af den forudsatte genindførel-

se af SP-bidraget i 2006. Bidraget kan fradrages i den skattepligtige indkomst, mens pensionsudbetalinger omvendt beskattes på udbetalingstidspunktet.

Tabel 4.3. Udgifts- og skattetryk, 2000-2006

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Ændr. 2001- 2006
Pct. af BNP								
Forbrug	25,3	25,9	26,3	26,6	26,4	26,0	25,8	-0,1
Overførsler	17,3	17,3	17,5	18,1	17,9	17,5	17,2	-0,1
Investeringer	1,7	1,9	1,8	1,7	1,7	1,8	1,7	-0,2
Renteudgifter	4,3	4,0	3,7	3,4	3,2	2,8	2,6	-1,4
Øvrige udgifter	5,3	5,1	5,2	5,1	5,1	5,0	5,0	-0,1
Udgiftstryk	53,9	54,2	54,6	54,9	54,3	53,0	52,4	-1,9
Personskatter mv. ¹⁾	22,3	22,5	22,1	22,0	21,5	21,4	21,1	-1,4
Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4	-0,0
Pensionsafkastskat	0,8	0,1	0,1	0,4	0,9	0,5	0,5	0,4
Selskabsskatter	2,4	3,1	2,9	2,8	3,0	3,0	3,2	0,0
Moms	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,6	-0,1
Øvrige indirekte skatter	7,7	7,8	7,9	7,7	7,8	7,6	7,5	-0,3
Øvrige skatter	2,3	2,2	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	-0,7
Skattetryk	49,6	49,9	48,9	48,7	48,9	48,1	47,8	-2,1
Renteindtægter	2,5	2,6	2,3	2,5	2,3	2,2	2,1	-0,5
Øvrige indtægter	4,5	4,7	5,1	4,8	4,7	4,5	4,4	-0,3
Told mv. til EU ²⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk	56,5	57,1	56,1	55,9	55,8	54,7	54,1	-3,0

- 1) Personskatter mv. indeholder kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, arve- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
- 2) Ifølge de nye nationalregnskabsprincipper kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår som følge heraf i skattetrykket. De kategoriseres dog ikke som offentlige indtægter, fordi de tilfalder EU, og indgår derfor ikke i indtægtstrykket.

I forlængelse heraf kan faldet i de øvrige skatter i pct. af BNP fortrinsvist henføres til, at SP-bidraget som følge af omlægningen til en individuel pensionsopsparing ikke indgår i skattetrykket fra og med 2002.

De øvrige indirekte skatter medvirker også til faldet i skattetrykket fra 2001 til 2006, hvilket primært kan henføres til fastfrysningen af en række

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

afgiftssatser som led i skattestoppet og afgiftslettelser på grænsehandelsfølsomme varer.

Omvendt skønnes der en stigning i skattetrykket på knap ½ pct.enhed af BNP som følge af provenuet fra pensionsafkastskatten, der dog skal ses i sammenhæng med det ekstraordinært lave provenu i 2001.

Det samlede offentlige indtægtstryk skønnes af falde med 3 pct.enheder fra 2001 til 2006, hvilket udover faldet i skattetrykket blandt andet skyldes lavere renteindtægtstryk.

4.2. Finanspolitikkenes aktivitetsvirkning

Finanspolitikkenes umiddelbare påvirkning af den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt er udtryk for en finanspolitisk afdæmpning af aktiviteten.

Med afsæt i finansloven og kommunebudgetterne for 2005 skønnes et neutralt bidrag til den økonomiske aktivitet fra finanspolitikken i 2005, *jf. tabel 4.4.*

Pct. af BNP	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Udgifter i alt	0,4	0,0	0,5	0,2	-0,1	0,1	0,0
Indtægter i alt ¹⁾	-0,2	-0,2	-0,2	0,1	0,1	0,4	0,0
Finanseffekt i alt	0,2	-0,1	0,3	0,2	0,1	0,5	0,0
Suspension af SP	-	-	-	-	-	0,1	-

Note: Modelgrundlaget for finanseffektberegningen er revideret, *jf. Økonomisk Redegørelse*, december 2004. Revisionen vedrører en genberegning af de modelbaserede aktivitetsvirkninger af diskretionære ændringer af de offentlige udgifter og indtægter på den seneste officielle version af ADAM fra Danmarks Statistik.

1) Den midlertidige pensionsopsparing blev som led i Pinsepakken videreført i form af den særlige pensionsopsparing (SP) i 1999. Omlægningen af den særlige pensionsopsparing til en individuel pensionsordning fra og med 2001 påvirker ikke finanseffekten.

Det neutrale bidrag fra den offentlige udgiftsside i 2005 dækker blandt andet over et positivt bidrag fra realvæksten i de offentlige investeringer på 4,7 pct. og et negativt bidrag fra et ventet reelt fald i de offentlige subsidier.

I 2005 skønnes der imidlertid at være en aktivitetsvirkning svarende til 0,1 pct. af BNP fra de iværksatte initiativer vedrørende det støttede boligbyggeri, herunder som led i Forårspakken, jf. også *Økonomisk Redegørelse*, december 2004.

I 2004 skønnes finanseffekten til 0,5 pct. af BNP, hvilket primært skal ses i sammenhæng med nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst med knap 10 mia. kr. Bidraget fra den offentlige udgiftsside i 2004 vedrører især den reale offentlige forbrugsvækst på 0,7 pct. Samtidig skønnes der aktivitetsvirkninger på 0,1 pct. af BNP i 2004 fra Forårspakkens suspension af SP-bidraget.

Finanspolitikken vurderes at være afstemt med konjunkturerne, blandt andet i lyset af den usikkerhed, der knytter sig til udsigterne for vækst og ledighed og til skønnet for den strukturelle ledighed, jf. også *Økonomisk Redegørelse*, december 2004.

Finanspolitikkenes stramhedsgrad i 2006 er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt, idet den konkrete finanspolitiske prioritering vil finde sted i løbet af 2005.

4.3. Strukturel budgetsaldo

Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således relativt meget, mens udgifterne til overførselsindkomster har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed. Potentialt for en gunstig udvikling i den offentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med lav ledighed og høj beskæftigelse end i en periode med højere ledighed og lavere beskæftigelse.

Den *strukturelle budgetsaldo* opgøres som den faktiske offentlige saldo fratrukket det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation. Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle budgetsaldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikkenes stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

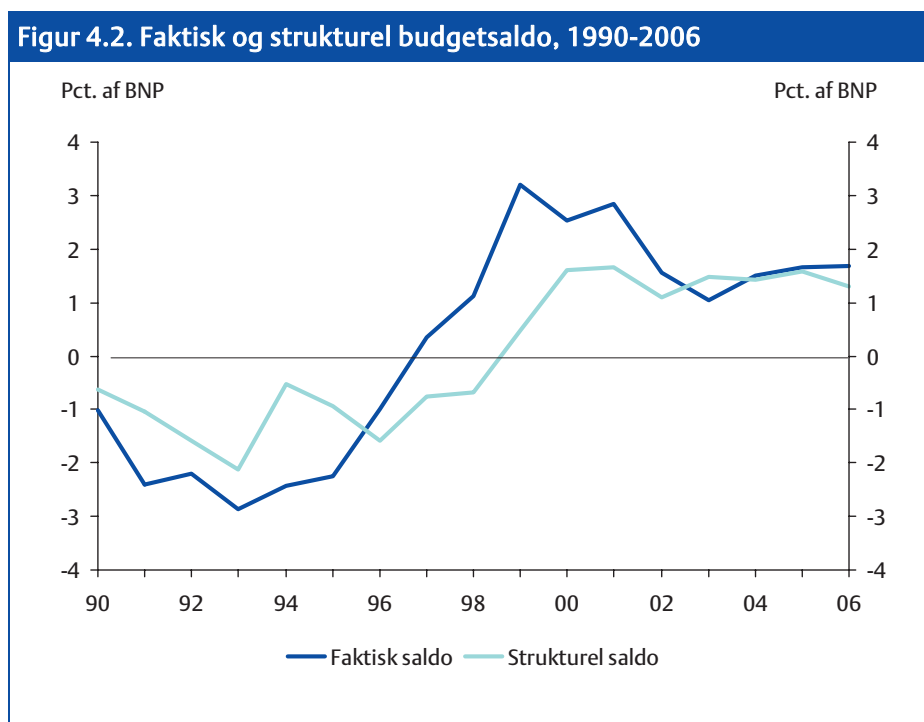
Udover bidrag fra konjunkturerne korrigeres der i beregningen af den strukturelle saldo også for indflydelsen af særlige forhold, som ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, men som kan have betydelig

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

og varierende indflydelse på de offentlige finanser fra år til år. Det drejer sig især om pensionsafkastskatteprovenuet, der afhænger af udviklingen i aktie- og obligationskurserne, og hvor provenuet derfor kan fluktuere meget kraftigt, selskabsskatteprovenuet, forskydninger i nettorentudgifterne samt udviklingen i de offentlige drifts- og kapitaloverførsler.

I den mellemfristede strategi frem mod 2010 forudsættes der årlige overskud på den strukturelle budgetsaldo på i gennemsnit 1½-2½ pct. af BNP. Derved vil den offentlige gæld kunne nedbringes, således at de offentlige finanser vil være robuste overfor skiftet i befolkningens sammensætning i retning af flere ældre og færre erhvervsaktive.

Den strukturelle budgetsaldo skønnes at udgøre 1,4 pct. af BNP i 2004 og 1,6 pct. af BNP i 2005, *jf. figur 4.2*.

I 2004 og 2005 er medregnet et bidrag på 0,3 pct. af BNP, som følger af Forårspakkens suspension af SP-indbetalingerne, og eksklusive dette bidrag skønnes struktursaldoen derfor til 1,2 pct. af BNP i 2004 og 1,3 pct. af BNP i 2005. I 2006 er den strukturelle saldo beregningsteknisk opgjort til 1,3 pct. af BNP.

I 2005-2006 ventes overskuddet på den faktiske saldo at være større end overskuddet på den strukturelle saldo, hvilket blandt andet afspejler forventede positive bidrag til den faktiske saldo fra konjunkturerne som følge af højere beskæftigelse og lavere ledighed.

Den skønnede forøgelse af den strukturelle saldo med 2¼ pct.enheder siden 1995 skyldes især en reduktion af den strukturelle ledighed og faldende nettorenteudgifter, *jf. tabel 4.5*.

I modsat retning trækker virkningen af efterspørgsels sammensætningen, hvor en relativt beskeden vækst i privatforbruget i forhold til BNP-væksten først i perioden har bidraget til en reduktion af den strukturelle saldo gennem en lavere vækst i det indirekte skatteprovenu. I forhold til andre BNP-komponenter er afgiftsindholdet i privatforbruget således højt, og relativt lavere vækst i privatforbrug vil derfor trække i retning af en lavere strukturel saldo. Omvendt medvirker den relativt kraftige vækst i privatforbruget sidst i perioden isoleret set til en forøgelse af en strukturelle saldo.

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

Tabel 4.5. Den strukturelle budgetsaldo, 1995-2006

Pct. af BNP	Strukturel saldo		----- Ændring som følge af -----						
	Niveau	Årlig ændring	Prove- nuer fra finans- politik- ken ¹⁾	Struk- turel ledig- hed ²⁾	Ar- bejds- udbud ³⁾	Netto- rente- udgifter	Speciel- le po- ster ⁴⁾	Efter- spørg- sel ⁵⁾	Andet/ residual
1995	-0,9								
1996	-1,6	-0,7	0,0	0,3	-0,4	0,2	-0,4	-0,1	-0,3
1997	-0,8	0,8	0,7	0,3	0,0	0,1	-0,2	-0,1	0,0
1998	-0,7	0,1	0,1	0,4	-0,2	0,3	-0,5	-0,1	0,1
1999	0,5	1,2	0,5	0,3	-0,2	0,3	0,9	-0,4	-0,2
2000	1,6	1,1	-0,1	0,4	0,3	0,3	0,4	-0,8	0,6
2001	1,6	0,0	-0,3	0,1	0,4	0,3	-0,1	-0,4	0,0
2002	1,1	-0,5	-0,4	0,1	-0,3	0,3	-0,4	0,0	0,2
2003	1,5	0,4	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0
2004	1,4	-0,1	-0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
2005	1,6	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	-0,1	0,1	-0,1
2006	1,3	-0,3	-	-	-	-	-	-	-
I alt	-	2,2	-0,1	2,0	-0,4	2,5	-0,5	-1,5	0,2

Note: Metoden til beregningen af den strukturelle saldo er som udgangspunkt baseret på den metode, der anvendes af OECD.

- 1) Bidraget er baseret på en ADAM-beregning og kan som følge af metodeforskelle afvige fra de direkte provenuer, der anvendes til beregningen af finanseffekten. Personskatteprovenu-virkningen af Forårspakkens suspension af SP-indbetalingerne i 2004 og 2005 er medregnet.
- 2) Den strukturelle ledighed angiver det ledighedsniveau, som er foreneligt med en langsigtholdbar inflation.
- 3) Til grund for beregningen ligger arbejdsudbuddet målt i timer.
- 4) De specielle poster indeholder blandt andet bidrag fra offentlige drifts- og kapitaloverførsler, indtægter fra olie- og gasindvinding i Nordsøen, skatteværdien af nettopensionsindbetalinger samt indførelsen af SP og omlægningen heraf fra en kollektiv til en individuel ordning.
- 5) Strukturelle virkninger for de offentlige finanser af ændringer i efterspørgsels sammensætningen, der navnlig følger af forskelle i den indirekte beskatning.

Bilag

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser	
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Statens Bygningsfredningsfond	0,03
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	8,9
Korrektion vedr. endelig afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
1997 i alt	21,0
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
Scandlinesvvs	0,5
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. endelig afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	-1,3
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
1998 i alt	36,0
Salg af statslige aktiver	1,3
Kapitalindskud i COMBUS	-0,3
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Pinsepakken	-0,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. endelig afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. endelig afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
1999 i alt	4,8

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser	
Pinsepakken	0,8
Selskabsskat	-3,4
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af indkomstskat til kommunerne for 2000	2,3
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledet effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Pensionsafkastskat	2,7
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af ejendomsværdiskat til kommunerne for 2000	0,5
Korrektion vedr. endelig afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
2000 i alt	19,4

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser

Selskabsskat	8,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG mv.	1,0
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledet effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for momsen i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Pensionsafkastskat	-11,8
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. endelig afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
Korrektion vedr. endelig afregning i 2004 af indkomstskat til kommunerne for 2001	1,6
Korrektion vedr. endelig afregning i 2004 af ejendomsværdiskat til kommunerne for 2001	0,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
2001 i alt	18,4

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser

Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	1,2
Selskabsskat	3,2
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for moms i 2001	-0,4
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2000	-2,3
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,5
Endelig afregning af ejendomsværdiskat til kommunerne for indkomståret 2000	-0,5
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Pensionsafkastskat	-12,6
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplastdommen	0,0
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
2002 i alt	6,3

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser	
Pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,3
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Endelig afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
Én afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,1
Afregning til kommunerne for 2000 og tidligere	-0,3
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
2003 i alt	7,5

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser	
Pensionsafkastskat	3,9
Selskabsskat	-4,0
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2001	-1,7
Endelig afregning af ejendomsværdiskat til kommunerne for indkomståret 2001	-0,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,3
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
2004 i alt	1,7

Bilag 1. Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2005

Mia. kr., årets priser	
Pensionsafkastskat	-5,3
Selskabsskat	1,7
Endelig afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Omlægning af statslige aktiver (FL05 §35)	1,2
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,0
Post Danmark	0,2
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
2005 i alt	0,4

Bilag 2. Offentlige finanser, 2003-2005

Mia. kr., løbende priser	----- 2003 -----			----- 2004 -----			----- 2005 -----		
	Aug.	Dec.	Ændr.	Aug.	Dec.	Ændr.	Aug.	Dec.	Ændr.
Forbrug	371,8	371,8	0,0	384,2	385,7	1,5	394,9	396,8	1,9
Overførsler	252,6	252,6	0,0	262,9	261,0	-2,0	266,3	266,3	0,0
Investeringer	23,8	23,8	0,0	25,2	25,2	0,0	26,2	26,9	0,7
Renteudgifter	47,9	47,9	0,0	45,6	46,0	0,4	42,7	42,9	0,2
Subsidier	30,0	30,0	0,0	31,4	31,6	0,2	31,4	32,0	0,7
Øvrige udgifter ¹⁾	41,1	41,1	0,0	42,4	42,9	0,5	43,6	44,2	0,6
Udgifter i alt	767,1	767,1	0,0	791,7	792,4	0,6	805,1	809,2	4,1
Personskatter mv. ²⁾	309,5	308,1	-1,4	316,7	314,0	-2,7	328,3	326,3	-2,0
Arbejdsmarkedsbidrag	63,0	62,2	-0,8	65,2	64,9	-0,3	67,9	67,5	-0,4
Selskabsskatter	39,1	39,1	0,0	44,1	43,8	-0,3	44,8	45,7	0,9
Pensionsafkastskat	5,2	5,2	0,0	9,0	13,0	4,0	10,0	7,0	-3,0
Moms	135,4	135,4	0,0	140,6	141,0	0,4	146,3	147,4	1,1
Registreringsafgift	13,5	13,5	0,0	15,3	17,1	1,8	16,4	18,3	1,9
Øvrige indirekte skatter	92,3	92,3	0,0	93,3	93,7	0,4	96,1	95,4	-0,7
Øvrige skatter ³⁾	23,4	23,4	0,0	23,8	23,8	0,0	23,9	24,1	0,2
Renteindtægter	35,3	35,3	0,0	32,6	33,8	1,2	32,8	34,0	1,1
Bruttoestindkomst	27,1	27,1	0,0	27,4	27,4	0,0	28,0	28,1	0,0
Øvrige indtægter ⁴⁾	40,0	40,0	0,0	41,1	41,7	0,6	40,3	41,0	0,7
Indtægter i alt	784,0	781,7	-2,3	809,1	814,2	5,1	834,8	834,7	-0,1
Offentlig saldo	16,9	14,6	-2,3	17,4	21,9	4,5	29,7	25,5	-4,2
Renter, netto	12,6	12,6	0,0	13,0	12,3	-0,8	9,9	9,0	-0,9
Offentlig primær saldo ⁵⁾	29,5	27,2	-2,3	30,4	34,1	3,7	39,6	34,4	-5,2

- 1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.
- 2) Personskatter mv. indeholder: Kildeskatte, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.
- 3) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (ordinært ATP-bidrag, A-kassebidrag og efterlønsbidrag).
- 4) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregne) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.
- 5) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.